

APERITIFF

08 VINERI • 20 IUNIE • 2025

EXCELENȚA, PREMIATĂ LA TIFF.24

Actrița și regizoarea portugheză Maria de Medeiros va fi omagiată la TIFF, unde va primi Trofeul Transilvania pentru Contribuția specială adusă cinematografiei mondiale. Cineastul Andrei Ujică va primi Premiul de Excelență pentru contribuția sa remarcabilă la arta cinematografică, iar actrița Emilia Dobrin va fi onorată cu Premiul pentru Întreaga Activitate. Vă așteptăm să-i întâlniți la TIFF pe toți acești artiști remarcabili.

03

▶
04
05
06

Pădurea de molizi, premieră mondială

Noul film al lui Tudor Giurgiu se vede astăzi, de la ora 19:00, la Casa de Cultură a Studenților, iar proiecția va fi urmată de o sesiune de Q&A cu echipa.

▶
13

10 pentru FILM

Programul 10 pentru FILM la TIFF își propune să promoveze figuri noi în filmul românesc și îi vizează pe actorii care nu au avut șansa afirmării în cinema. Cum e și Sebastian Marina.

BILETE TIFF.24

VÂNZAREA BILETELOR

ON-LINE, pe tiff.eventbook.ro și prin aplicația mobilă a festivalului, TIFF Official APP. Biletele cumpărate prin sistemul on-line sau direct prin aplicație se supun aceluiași reguli prezentate în politica oficială de bilete a festivalului. **DE LA CASIERIILE TIFF**, începând de luni, **9 iunie 2025: Cinema FLORIN PIERCIS**, Piața Mihai Viteazul, nr. 11 / **Cinema VICTORIA**, B-dul Eroilor, nr. 51 / **Piața Unirii** iar **din 13 iunie** în: **Cinema ARTA**, str. Universității, nr. 3. Programul casierilor: **Luni, 9 iunie – joi, 12 iunie: 11:00 - 19:00; Vineri, 13 iunie – duminică, 22 iunie: 09:00 - 23:00.**

ATENȚIE!

Recomandăm **procurarea билетelor online**. Vor exista doar cinci puncte de vânzare a билетelor, la Cinema Florin Piersic, Cinema Victoria, Cinema Arta și în Piața Unirii, ce vor fi deschise pe toată perioada de desfășurare a festivalului, conform programului de mai sus. Toți posesorii de acreditări trebuie să își procure bilete cu valoare zero de la casierile festivalului sau de pe tiff.eventbook.ro.

PREȚUL BILETELOR

Bilet de intrare unic (valabil pentru o singură proiecție) pentru toate categoriile de spectatori: 28 lei.

Bilet matineu (valabil pentru proiecțiile din intervalul orar 09:00 – 14:00): 25 lei
BILETE CU PREȚ SPECIAL

Bilet pentru proiecțiile în aer liber: 25 lei

Bilet pentru **Gala de deschidere: 60 lei***

Bilet pentru **Ceremonia de închidere: 60 lei***

Bilet pentru **Concerte, cine-concerte: 50 lei***, excepție **Muzeul de Artă: 40 lei***

Bilet pentru **evenimentele Film Food: 300 lei***

Cine-concert Amadeus LIVE – Prețurile билетelor, în funcție de categorie*, sunt disponibile online pe tiff.eventbook.ro și bilete.ro.

Persoanele cu handicap beneficiază de bilete gratuite pentru maximum 5 proiecții, din aceeași zi, pe baza certificatului de încadrare în grad de handicap și a actului de identitate. Însoțitorii persoanelor care necesită asistent personal vor beneficia, de asemenea, de bilete gratuite pentru aceleași proiecții.

ANULARE ȘI RAMBURSARE

Biletele achiziționate nu pot fi anulate sau schimbate. Se returnează contravaloarea билетelor doar în cazul în care proiecția este anulată în avans din motive tehnice, condiții meteorologice nefavorabile sau alte cazuri de forță majoră. Urmăriți site-ul oficial al festivalului tiff.ro, tiff.eventbook.ro, respectiv www.bilete.ro pentru informații referitoare la reprogramarea proiecțiilor. Contravaloarea билетelor nu se returnează în situația în care condițiile meteo se deteriorează după începerea proiecției. De asemenea, nu se returnează contravaloarea билетelor nefolosite din pachetul de abonamente.

POLITICA DE ACCES

• **Accesul la eveniment** se face prin scanarea билетului, fie în format tipărit, fie electronic (pe dispozitive mobile). Accesul este permis doar pe baza unui bilet valabil pentru proiecția respectivă, cu excepția copiilor sub 3 ani care nu ocupă un loc individual.

• **Cu 5 minute înainte** de începerea oricărei proiecții, vor putea intra în sală și deținătorii de acreditări TIFF care nu au reușit să își procure **bilete de intrare**, în limita locurilor disponibile.

• **Locurile în sală sunt garantate** până cu 5 minute înainte de începerea proiecției.

• **După începerea proiecției, accesul în sală este interzis!**

• Locurile nu sunt alocate și pot fi ocupate la alegerea spectatorilor.

ATENȚIE: Filmele din cadrul festivalului pot conține scene de sex, violență sau limbaj licențios. Vă recomandăm să consultați descrierea acestora în programul oficial înainte de achiziționarea билетelor.

• **Accesul cu animale de companie** nu este permis în incinta sălilor de cinema.

• **Consumul de băuturi și alimente din exterior** este interzis.

Concertul zilei la Muzeul de Artă

*Cause if you're looking for love,
you can look for that concert.*

Louisa Miclăuș

N-ai cum să nu fi auzit piesa *Brutal Hearts* măcar o dată la radio, una dintre multele realizări ale duo-ului Jay Malinowski (voce, chitară) și Eon Sinclair (bass). Cei doi au participat la festivaluri alături de Coldplay și Alicia Keys, au fost în turneu cu Paramore și au deschis pentru No Doubt. Deși se situează cel mai adesea sub umbrela reggae, Bedouin Soundclash are suc-

ces și cu genuri precum ska, pop și rock. Până în prezent, trupa a lansat șapte albume. Cel de-al doilea, *Sounding a Mosaic* (2004), include single-ul *When The Night Feels My Song*, primul lor hit în Canada și ajuns în top 25 în Marea Britanie. Astăzi ai ocazia rară să îi asculți live la Muzeu și să te lași purtat de voia bună care-i înconjoară.

VINERI, 20 Iunie, ORA 19:00 / MUZEUL DE ARTĂ

Premiul publicului TIFF.24

BAROMETRU GENERAL

1	LA 2000 DE METRI DE ANDRIIVKA / 2000 METERS TO ANDRIIVKA	4.94
2	TU EȘTI LUMEA MEA / U ARE THE UNIVERSE	4.91
3	TATA	4.91
4	FETELE DE LA GARĂ / THE GIRLS AT THE STATION	4.90
5	MARCELLA	4.86
6	CARNE / MEAT	4.86
7	SUNT ÎNCĂ AICI / I'M STILL HERE	4.85
8	FANFARA / THE MARCHING BAND	4.84
9	SUFLETE BLINDATE / KEVLAR SOUL	4.83
10	ÎMBRĂȚȘAREA ȘARPELUI / EMBRACE OF THE SERPENT	4.81

COMPETIȚIE

1	PĂMÂNT STRĂIN / TO A LAND UNKNOWN	4.57
2	PĂUNUL / PEACOCK	4.54
3	SURZENIE / DEAF	4.51
4	MIOCARD / MYOCARDIUM	4.45
5	ISTERIA / HYSTERIA	4.43
6	REGATUL / THE KINGDOM	4.43
7	DOVEZI DE IUBIRE / ACTS OF LOVE	4.41
8	ULTIMUL DRUM / THE WEEPING WALK	4.31
9	PLOUĂ PESTE BABEL / RAINS OVER BABEL	4.29
10	TREI ZILE CU TATA / THREE DAYS OF FISH	4.22
11	DEBUT / DEBUT, OR, OBJECTS OF THE FIELD OF DEBRIS AS CURRENTLY CATALOGUED	3.72
12	XOFTEX	3.59

ÎN CAZ DE PLOAIE

Biletele cumpărate pentru proiecțiile care se mută în interior își păstrează valabilitatea.

• Proiecția zilnică a filmului din **PIAȚA UNIRII OPEN AIR**, ora **21:45**, va avea loc în aceeași seară la **Casa de Cultură a Studenților**, începând cu ora **23:00**.

• Proiecția zilnică a filmului din **IULIUS PARC OPEN AIR** va avea loc în aceeași seară la **Cinema Mărăști**, începând cu ora **22:30**.

• Proiecția zilnică a filmului de la **MUZEUL DE ARTĂ**, ora **21:30**, va avea loc în aceeași seară la **Cercul Militar**, începând cu ora **23:15**.

LOCAȚII

CINEMA FLORIN PIERCIS, Piața Mihai Viteazul, nr. 11
CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR, Piața Lucian Blaga, nr. 1-3
PIAȚA UNIRII OPEN AIR
CINEMA VICTORIA, B-dul Eroilor, nr. 51
CERCUL MILITAR, B-dul Eroilor, nr. 51 fără rampă de acces pentru persoanele cu dizabilități
CINEMA ARTA, str. Universității, nr. 3
UNIVERSITATEA SAPIENTIA, str. Calea Turzii, nr. 4 fără rampă de acces pentru persoanele cu dizabilități
IULIUS PARC OPEN AIR, str. Alexandru Vaida Voevod, nr. 53 B
MUZEUL DE ARTĂ, Piața Unirii, nr. 30
CINEMA DACIA, str. Bucegi, bl. A1
CINEMA MĂRĂȘTI, str. Aurel Vlaicu, nr. 3
CASTELUL BĂNFIY BONTIDA, DJ161, localitatea Bonțida
PARC POLIGON FLOREȘTI, strada Sub Cetate, nr. 13, Parcul Poligon, Florești
TEATRUL NAȚIONAL CLUJ-NAPOCA, Piața Ștefan cel Mare, nr. 2-4
ISSA RESORT, Aleea Durgăului nr. 6, Turda
BT ARENA, Aleea Stadionului nr. 4

Pentru orice alte informații sau neclarități, vă rugăm să ne contactați pe adresa de email ticketing@tiff.ro.

APERITIFF

Redactor-sef:
Dan Boicea

Redactor-sef adjuncț:
Laurențiu Parasciv

Editori:
Ion Indolean
Craița Nanu
Claudia Negrea
Vlad Marina
Oana Balaci
Sophia Blaga
Ruxandra
Predescu
Adda Mihăescu
Șerban Mark Pop
Mircea Laslo
Maria Măruță

Junior editori:
Anda Pășcută
Maria Barbu
David Seko
Anca Pastramă
Matei Filip
Tamara Văscu
Louisa Miclăuș

Graphic design:
Carmen Gociu
Gabi Bora
Vasile Pipas

Tipărit la: Garamond

Proiect cultural finanțat de Ministerul Culturii

Proiect realizat cu sprijinul Primăriei și Consiliului Local Cluj-Napoca

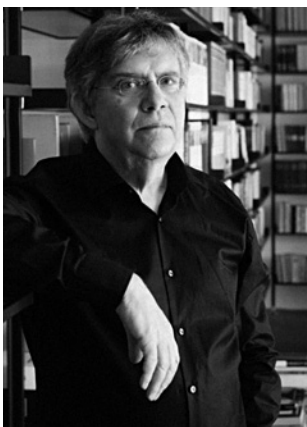

Trei nume repute, trei premii și două masterclass-uri

Maria de Medeiros, Andrei Ujică și Emilia Dobrin

Pe finalul celei de-a 24-a ediții a TIFF ne întâlnim cu două figuri repute ale cinematografeiei naționale – regizorul deja canonic de film de montaj Andrei Ujică și actrița Emilia Dobrin, distinși cu Premiul de Excelență, respectiv Premiul pentru Întreaga Activitate. De pe scena internațională, își face apariția actrița din *Pulp Fiction* Maria de Medeiros, pentru a susține mâine un masterclass.

Adda Mihăescu

MUST GO:
Masterclass cu Andrei Ujică
Astăzi, ora 10:30
Radisson Blu Hotel

Prezentat într-o proiecție specială urmată de un Q&A cu regizorul, cel mai recent (și poate cel mai personal) film al lui **Andrei Ujică**, intitulat *TWST – Things We Said Today* (2024) și realizat, ca întotdeauna, cu contribuția crucială a Danei Bunescu, revizitează weekendul din august 1965 asimilat în *pop culture* drept weekendul în care The Beatles au cântat la Shea Stadium, New York. Spectaculoasele imagini de arhivă – cu membrii trupei, nenumărații *beatlemaniacs* și fanii lor ceva mai așezați precum poetul Geoffrey O'Brien și scriitoarea Judith Kristen – sunt alăturate înregistrărilor care surprind din plin protestele minorităților de culoare și înăbușirea lor prin violență de către

polițiști, făcând astfel un 360 al străzilor Americii șaizeciste, atât în efervescență, cât și în cruzimea lor. Spre deosebire însă de titlurile anterioare din filmografia lui Ujică, *TWST* este mai degrabă un film hibrid decât unul documentar. După ce îl deschide chiar cu sosirea Beatleșilor, cineastul începe să intervină asupra imaginilor folosindu-se de personaje ficționale, animate, ale căror voci devin repere critice în înțelegerea Statelor nu drept centru cultural al lumii și al posibilităților, ci ca un spațiu cu propriile inechități socio-politice.

Andrei Ujică urmează să primească, în cadrul Galei de Închidere TIFF.24, Premiul de Excelență. ■

Actrița **Emilia Dobrin** va fi distinsă cu Premiul pentru întreaga activitate. Aceasta poate fi văzută în cadrul festivalului în una dintre cele mai recen-

te apariții cinematografice ale acesteia, *Anul Nou care n-a fost* (2024), unde joacă rolul mamei unui om din sistem, care oricât încearcă să-și conțină sensibilitățile și rezistența la schimbare, își petrece ultima noapte în comunism pe întuneric, în bucătăria casei sale din cartierul Uranus, ce urmează să fie demolat în favoarea construcției unui nou rând de blocuri. ■

MUST GO:
Masterclass cu
Maria de Medeiros
Sâmbătă, 21 iunie, ora 12:00
Radisson Blu Hotel

Invitată specială a acestei ediții este și actrița **Maria de Medeiros**, recunoscută cel mai adesea pentru ochii de căprioară ai lui Fabienne, rolul din celebrul film al lui Tarantino devenit între timp *cult classic*, *Pulp Fiction* („Cine e Zed? / Zed e

mort”). Păstrându-și aceeași delicatețe și la maturitate, Maria de Medeiros poate fi văzută la TIFF în *Vila din Portugalia* (2025), unde joacă rolul Amáliei, proprietara pe cât de călduroasă, pe atât de opacă, a unei case de vacanță portugheze, care-i redă grădinarului, proaspăt angajat sub un nume fals, încrederea în *mai bine*. Onorată cu Trofeul Transilvania pentru contribuția specială adusă cinematografeiei mondiale, ea urmează să susțină și un masterclass, dar nu înainte de a participa la proiecția celui mai recent film al său, alături de regizoarea Avelina Prat. ■

De asemenea, nu ratați la TIFF nici masterclassul pe care regizorul maghiar **Béla Tarr** îl va susține sâmbătă, 21 iunie, de la ora 10:30, la Radisson Blu Hotel.

Intrarea la toate masterclassurile este gratuită, în limita locurilor disponibile

ANUL NOU CARE N-A FOST
VINERI, 20 Iunie, ora 15:00 /
CERCUL MILITAR

VILA DIN PORTUGALIA
VINERI, 20 Iunie, ora 20:30 /
CINEMA VICTORIA

TWST – THINGS WE SAID TODAY
SÂMBĂTĂ, 21 Iunie, ora 15:00 /
CINEMA VICTORIA

Memorie, oglinzi și libertate

Tudor Giurgiu despre Pădurea de molizi

Inspirat din masacrul de la Fântâna Albă din 1941, noul film al lui Tudor Giurgiu – *Pădurea de molizi* – explorează o rană istorică puțin cunoscută, dar profund relevantă. Construit pe mărturia unui supraviețuitor și pe vocea soției sale deportate în Siberia, filmul combină arhivă, ficțiune și memorie afectivă într-un discurs vizual care chestionează ideea de adevăr istoric și riscurile uitării.

Ion Indolean

„Sunt și astfel de întâmplări fericite, când un interviu pe care îl faci în scop strict de documentare, o mărturie, de fapt îți oferă atât de mult la nivel performativ.”

era gândit inițial”. Și m-am întors la întrebarea „de ce fac filmul?” și mi-am dat seama că e despre reprezentarea istoriei, o temă pe care mulți au abordat-o, și de fapt cum ne raportăm la evenimente din urmă și cât de mult știi unde e granița între adevăr, minciună, responsabilitate personală.

Ce anume din prezent crezi că face această poveste atât de actuală?

Multă lume mi-a spus „cum scoți tu filmele la momente oportune”. Dar e, iarăși, o po-triveală. Eu am filmat două interviuri cu ultimii supra-viețuitori acum nouă ani. Și am pornit în aventura asta alături de Gabriel Gheorghe – el e actor, acum transfor-mat în scenarist. Am filmat supraviețuitorii și, după ani când a venit momentul să vedem cum putem spune po-vestea, ne-am întors de fapt la aceste interviuri. Unul dintre ele e cel care a inspirat secvențele de film în care

apare Mircea Andreescu; acel interviu e atât de puternic la nivel de mijloace, atât de frust, autentic, camera e atât de ezitantă, apare interlo-cutorul în cadru, apare acea voce a unui vecin care obtu-rează conversațiile, încât l-aș fi folosit așa cum e, dacă nu ar fi fost probleme cu ilumi-narea... acolo a fost inspirația pentru a face tipul ăsta de demers și a aduce acele două povești, a supraviețuitorului și nevestei.

Mărturia unui supraviețuitor e dublată de vocea soției sale deportate în Siberia. Cum ai lucrat cu ideea de memorie împărțită, aproape fracturată?

Cel mai tare m-a interesat nu atât ce rămâne după curgerea timpului, ci cum ne raportăm noi față de propria existență și de greșelile făcute în trecut. Mi-am adus aminte de Jacques Audiard, cu *Un héros très discret*, despre felul în care îți poți reconfigura toată biografia, cum ascunzi prostii făcute în trecut, compromisuri. Iar asta m-a preocupat pentru că am citit în cărțile des-pre Fântâna Albă – care au circulat foarte puțin – ideea asta că erau câțiva români care cumva au pactizat cu sovieticii și au împins com-patrioți, ca pe vite, să meargă spre moarte. Asta m-a făcut să mă gândesc că oamenii ăștia sigur au o dublă viață: ei sunt niște supraviețuitori per se, iar când ajungi la vâr-sta senectuții devii subiectul

Cu ocazia premierei mondiale a filmului la TIFF, regizorul vorbește despre provocări, oglinzi interioare și libertatea pe care cinema-ul o poate (re)negocia.

Filmul îmbină mărturii, arhive și fragmente de ficțiune. Ce a dictat această construcție narativă poli-fonică?

Râdeam cu Chirilov la un moment dat că va zice lumea că, ia uite, am intrat pe teritoriul lui Jude. Primele drafturi de scenariu erau în cu totul altă direcție: o reconstituire epică, un film de mare anvergură. Dar, mai ales, după ce am terminat *Libertate* și am văzut ce greu e să faci azi film de epocă în România, cu bugetele pe care le avem, încât am zis „nu pot, nu mai am energie și nu o să pot să fac filmul așa cum

„Ce m-a interesat nu a fost doar subiectul, ci povestea nașterii unui spectacol.”

unor inevitabile omagii, emisiuni, interviuri. Dar cum trăiești tu cu taina ta? O mai scoți la iveală? Ești bine? Ești confortabil? Asta m-a urmărit de la *Libertate*, de când am întâlnit personaje reale care trăiesc într-o complicitate perfidă cu niște greșeli făcute în timpul revoluției. Și – în mod paradoxal – pare că bătrânețea te absolvă de vină. Mircea Andreescu are o replică foarte bună în film: „să mă judece Dumnezeu” – și pare că doar instanța divină face dreptate.

Apropo de actori. Coca Bloos jucase și în *După-amiaza unui torționar*.

Da, uite, ce nu ți-am spus e că pe tot parcursul lucrului la subiect, de multe ori am avut în cap să fac un fel de remake la *După-amiaza unui torționar*. Și nu neapărat datorită Cocăi, ci pentru că mi se pare că e un film despre care merită să se discute mai mult. Și acolo vorbim despre un torționar pus în fața asumării unor crime abominabile. A fost interesant lucrând cu Coca faptul că mi-a plăcut partea asta de structurare a procesului în care se naște un spectacol de teatru. Ea nu mai joacă – are o cochetărie foarte simpatică, pentru că spune că nu vrea să mai facă nimic, dar o bucură atunci când telefonul sună și tinerii regizori o cheamă. Eu nu am mai întâlnit până acum niciun alt actor care să aibă inteligența ei de a

Pădurea de molizi

citi cu intonația potrivită un text la prima vedere. Ce face e incredibil.

Crezi că un film poate construi poziționări puternice vizavi de lupta pentru păstrarea libertății?

Mi-am dat seama fără să vreau – acum vorbind despre *Libertate* – că e o temă atât de largă și că mai vreau să fac un film pe tema asta, care are tot rădăcini în lagărele de muncă din România anilor '60. Mi se pare că cinemaul nostru încă datorează ceva subiectului libertății – nu e epuizat. Cred că sunt povești care trebuie spuse, fără manierisme sau naționalism didactic.

Nu pot să nu te întreb și despre TIFF și haide să rămânem tot la istorie. Cum simți că a evoluat festivalul și ce îi dorești pe mai departe?

E momentul ăla al evoluției la care niciodată nu m-aș fi gândit când am început: adică, momentul în care copiii, aduși de părinți în primii ani de TIFF, vedeau filme...

Adică și eu. :)

Da, exact... și nu numai că au trecut prin workshopurile de la TIFF, unii poate au fost

„Actorii erau absolut terificați de cantitatea de text, dar am lucrat bine – Coca Bloos mi-a spus că păream un băiat calm, dar și-a dat seama că, în lucrul cu actorii, pot fi un călău.”

Mircea Andreescu în *Pădurea de molizi*

și voluntari, acum au ajuns să facă studii de film, să aibă filme în program și scriu că TIFF le-a schimbat viața. Știi, am ajuns în momentul ăla în care o generație s-a format într-un fel sau altul la TIFF și a hotărât că filmul, media, jurnalismul e ce vrea să facă. Și asta mi se pare cea mai bună dovadă că TIFF e pe drumul bun. Pentru că, altfel, te poți împăuna doar

cu recorduri, cu cine vine, cine pleacă – nu despre asta e vorba, e despre ce lași în urmă în comunitate. Iar pe viitor nu știm noi ce e nici mâine; „tomorrow is fear”, vorba lui Chirilov. ■

Scanați codul QR pentru interviul integral pe site-ul AperiTIFF

Pădurea de molizi

Arhivă + Actor = Adevăr?

Șerban Mark Pop

Începe ușor. Începe cu un interviu în alb-negru și amintiri despre un dezastru. Pe parcurs, însă, amintirile își pierd claritatea, îmbârligate de actori și regizori, de incertitudini și minciuni, de intervenții și arhive. Dacă scopul ar fi fost să ne spună o poveste istorică, toate acestea ar fi complicat-o mult prea mult. Ca norocul, *Pădurea de molizi* nu vrea să spună o poveste istorică, ci o poveste despre cum se spune o poveste istorică. Nu contează doar povestea lui Gheorghe (Mircea Andreescu) și a Minodorei (Coca Bloos).

Astfel, când declarațiile lui Gheorghe Căpățână despre

La granița dintre documentar și ficțiune, *Pădurea de molizi*, noul film al lui Tudor Giurgiu, chestionează cât și cum ne aducem aminte traumele din trecut.

cine a fost sau nu o „coadă de topor”, conducându-l pe el și mulți alții spre masacrul de la Fântâna Albă, sunt puse sub semn de întrebare, nu se resimte asemenea unui

twist de thriller ieftin ci a o provocare în rememorare. Acest puzzle mnemonic trebuie completat cu ajutorul povestirilor fostei sale soții, lăsate în urmă

în Basarabia ocupată, intercalate de discuții între o actriță neîncrezătoare și un regizor vehement (Ionuț Caras). Rezultatul este o tensiune rară și o regândire fundamentală a modului în care ne tratăm memoria.

VINERI, 20 Iunie, ORA 19:00 / CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR

După film va avea loc un Q&A cu regizorul și producătorul Tudor Giurgiu, actorul Mircea Andreescu, actorul Ionuț Caras, autorul muzicii Ștefan Panea, directorul de imagine Toma Velio, scenaristul și actorul Gabriel Gheorghe, monteurul Alex Pintică.

ARMANI
OFFICIAL BEAUTY PARTNER

TIFF. 24

RED CARPET LOOK

* Film nerecomandat minorilor / This film is not suitable for children.

CINEMA FLORIN PIERCIC 11:30 ZILELE FILMULUI ROMÂNESC SCURTMETRAJEROMÂNEȘTI IV (ROMANIAN SHORTS IV) 120' 14:30 ZILELE FILMULUI ROMÂNESC SCURTMETRAJEROMÂNEȘTI III (ROMANIAN SHORTS III) 117' 17:30 ZILELE FILMULUI ROMÂNESC SCURTMETRAJEROMÂNEȘTI II (ROMANIAN SHORTS II) 118' 20:30 ZILELE FILMULUI ROMÂNESC SCURTMETRAJEROMÂNEȘTI I (ROMANIAN SHORTS I) 118' CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR 14:00 SUPERNOVA ADEVĂRURI GRELE (HARD TRUTHS) 97' / Mike Leigh / Marea Britanie, Spania 16:00 LUNĂ PLINĂ MALDOROR 155' / Fabrice Du Welz / Belgia, Franța 19:00 ZILELE FILMULUI ROMÂNESC PĂDUREA DE MOLIZI (THE SPRUCE FOREST) 75' / Tudor Giurgiu / România 21:00 ZILELE FILMULUI ROMÂNESC JAFUL SECOLULUI (TRAFFIC) 127' / Teodora Ana Mihai / România, Belgia, Olanda IULIUS PARC OPEN AIR 21:45 TEEN SPIRIT CRONICI DE TINEREȚE (SOUTHERN CHRONICLES) 120' / Ignas Miškinis / Lituania	CINEMA VICTORIA 10:00 COMPETIȚIE ISTERIA (HYSTERIA) 104' / Mehmet Akif Büyükcatalay / Germania 12:30 COMPETIȚIE SURZENIE (SORDA) 99' / Eva Libertad / Spania 15:00 COMPETIȚIE REGATUL (LE ROYAUME) 112' / Julien Colonna / Franța 17:30 ZILELE FILMULUI ROMÂNESC COMATOGEN 105' / Igor Cobileanski / România, Republica Moldova 20:30 PROIECȚII SPECIALE VILA DIN PORTUGALIA (UNA QUINTA PORTUGUESA) 94' / Avelina Prat / Spania, Portugalia/ În prezența actriței Maria de Medeiros 23:15 FOCUS ESTONIA ALIEN 2 - ÎNTOARCEREA LUI VALDIS (ALIEN 2 OR THE RETURN OF VALDIS IN 17 CHAPTERS)* 100' / Rasmus Merivoo / Estonia precedat de ALIEN 2 - EVADAREA LUI VALDIS (ALIEN OR: VALDIS' ESCAPE IN 11 CHAPTERS 22' / Rasmus Merivoo / Estonia	CINEMA ARTA 10:00 ZILELE FILMULUI ROMÂNESC BEYOND THE RIVER* 60' / Endre David / România 12:00 WHAT'S UP, DOC? DESPĂGUBIRE (AJUSTE DE PÉRDIDAS) 74' / Miguel Calderon / Mexic, Uruguay 14:00 IN MEORIAM IOAN-PAVEL AZAP: ATÂTA VREAU DOAR SĂ STITI 29' / Dan Cimpoeșu / România IULIU HOSSU: ÎNREGISTRĂRI SECRETE 40' / Dan Cureau / România Intrare liberă 16:00 CLOSE UP: BELA TARR CALUL DIN TORINO (THE TURIN HORSE) 155' / Béla Tarr / Ungaria, Franța, Germania, Eleveția, SUA 19:30 ZILELE FILMULUI ROMÂNESC LOVE HURTS 94' / Alexandru Mavrodineanu / România 22:00 ZILELE FILMULUI ROMÂNESC VIITOR LUMINOS (BRIGHT FUTURE) 89' / Andra MacMasters / România	SAPIENTIA 12:00 TOMORROW IS FEAR ÎN BURTA INTELIGENȚEI ARTIFICALE (LES SACRIFIÉS DE L'IA) 73' / Henri Poulain / Franța 14:00 LUNĂ PLINĂ BALENA (UNA BALLENA) 107' / Pablo Hernando / Spania, Italia 16:30 FOCUS ESTONIA AURORA 111' / Andres Maimik, Rain Tolk / Estonia 19:00 CLOSE UP: BELA TARR ALMANAHUL TOAMNEI (ALMANAC OF FALL) 119' / Béla Tarr / Ungaria 21:45 FĂRĂ LIMITĂ SE STING NOILE ZORI (NEW DAWN FADES) 130' / Gurcan Keltek / Turcia, Germania, Italia, Norvegia CERCUL MILITAR 15:00 ZILELE FILMULUI ROMÂNESC ANUL NOU CARE N-A FOST (THE NEW YEAR THAT NEVER CAME) 138' / Bogdan Mureșanu / România Proiecție accesibilă și pentru persoanele cu deficiențe de vedere 18:15 ZILELE FILMULUI ROMÂNESC CALIU. NICIDECUM ALTCEVA, CE SĂ FAC ALTCEVA? (CALIU. NOTHING ELSE, WHAT MORE COULD I DO?) 90' / Simona Constantin / România, Qatar 20:45 ZILELE FILMULUI ROMÂNESC LITTLE SYRIA 90' / Madalina Rosca, Reem Karssli / România, Portugalia, Germania
---	--	---	---

Lumina din arhive

Ioan-Pavel Azap și Iuliu Hossu

Anca Pastramă

În cadrul proiecției speciale IN MEMORIAM

de astăzi, 20 iunie, Cinema ARTA devine de la ora 14:00 spațiu de reflecție și omagiu, prin intermediul a două documentare dedicate unor figuri deosebite pentru cultura și istoria locală, care au rămas repere ale statorniceiei și dedicării.

Evenimentul se va deschide cu o introducere susținută de Tudor Giurgiu, urmată de proiecția filmului *Ioan-Pavel Azap: Atâta vreau doar să știți*, în regia lui Dan Cimpoeșu. Critic de film, poet și prezență activă în presa culturală românească, Azap este rememorat prin amintirile celor apropiați și prin fragmente din propria operă. În fiecare anecdotă relatată, vocea și spiritul său sunt resimțite visceral. Filmul conturează o figură intelectuală influentă, pierdută prematur, la doar 56 de ani. La finalul proiecției, va avea loc un Q&A alături de criticul de film Mihai Fulger, membru al juriului FIPRESCI 2025, dar și de membri ai echipei filmului și ai familiei Azap.

Două documentare aduc în prim-plan personalități marcante ale culturii românești, două întâlniri cu trecutul recent și mai îndepărtat.

În a doua parte a evenimentului, va fi proiectat documentarul *Iuliu Hossu: Înregistrări secrete*, regizat de Dan Cărean. Realizat pe baza unor înregistrări din perioada izolării episcopului la Mănăstirea Căldărușani, filmul reconstruiește parcursul unei vieți dedicate religiei și consecvenței. Iuliu Hossu, cardinal, reper emblematic al Bisericii Române Unite

cu Roma, Greco-Catolică și simbol al credinței în anii comunismului, este evocat nu doar ca figură istorică, ci ca simbol al rezistenței tăcute. După film, va urma o sesiune de Q&A în prezența regizorului, a Preasfinției Sale Claudiu Lucian Pop, episcop de Cluj-Gherla, și a istoricului Gelu Hossu.

Fie că este vorba despre luciditatea critică a lui Ioan-Pavel Azap sau

despre forța credinței în fața represiunii, întruchipată de Iuliu Hossu, ambele portrete implică nu doar rememorare, ci și o dovadă vie a importanței lor în memoria colectivă. ■

Astăzi, 20 iunie, de la ora 14:00, Cinema ARTA găzduiește o proiecție specială dedicată memoriei a două figuri marcante: criticul de film Ioan-Pavel Azap și episcopul greco-catolic Iuliu Hossu. Intrarea este liberă.

Votul publicului contează și se premiază.

Votează filmele preferate în TIFF Official App sau pe tiff.ro și ai șansa să câștigi premii zilnice. Tu alegi cel mai popular film din festival!

**Votează
în TIFF
OFFICIAL APP**

Vinca Wiedemann, creând punți de legătură

Vinca Wiedemann este un consultant de scenarii renumit, producător creativ, fost editor și scenarist, care a colaborat cu regizori precum Lars von Trier, Susanne Bier și Thomas Vinterberg. A fost profesoară și, de asemenea, directoare a Școlii Naționale de Film din Danemarca. La TIFF.24, face parte din juriul Transilvania Pitch Stop.

Oana Balaci

Ai lucrat cu unele dintre cele mai mari nume din industrie: Thomas Vinterberg, Susanne Bier și Lars Von Trier. Cum este să lucrezi cu ei comparativ cu talentele emergente?

Cu unii dintre ei am lucrat când erau talente emergente. Thomas Vinterberg – eram profesoară la școala de film când a realizat filmul său de absolvire și încă îmi amintesc cum citeam scenariul în tren, pe drumul spre casă, și plângeam. Era o poveste foarte tristă, dar bună. Cu Susanne Bier am fost colegă la școala de film. Odată ce înaintezi în vârstă și ai încercat mai multe lucruri, poți spune cu mai multă siguranță „știu că asta va funcționa” sau „știu că asta nu va funcționa”, dar într-un fel o faci și cu mai multă umilință, pentru că știi toate lucrurile pe care nu le știi. Știi că lucrurile pot merge prost. Atunci când ai primul succes, e ca și cum ai merge pe apă. Dar apoi, mai târziu, știi cât de dificil este, cum e nevoie de un miracol uneori. Ai o certitudine mai mare, dar și mai multă umilință.

Ai fost și editor de film, scenarist, producător creativ. Cum se potrivește totul în puzzle-ul carierei tale?

Ei bine, ca o carieră, nu știu. Dar cred că sunt bună la construirea de punți pentru că dacă ești scriitor, nu ai prea multe cunoștințe despre ce se întâmplă la filmare și după aceasta. Fiind și editor, știu ce se întâmplă cu materialul după aceea și cred că asta e într-adevăr

un lucru bun. Am fost și de ambele părți ale mesei – am fost cea care dă bani și cea care cere bani. Și asta mi-a dat o perspectivă foarte diferită asupra modului în care poți privi proiectele din mai multe unghiuri. La fel, să fii producător și să fii de partea creativă. Îmi place să schimb perspectiva și să văd lucrurile dintr-un punct de vedere mai general și sper că pot ajuta și inspira proiectele și artiștii cu care am lucrat.

Ai spus că regreti că ai fost atât de dură și de serioasă cu scenariile mediocre atunci când erai la început. Ca și critic de film, vreau să întreb cum găsim un echilibru între a fi generoși și buni fără a ne compromite ideile și sinceritatea?

Este o întrebare foarte bună și, de fapt, nu cred că mi-a mai pus-o cineva până acum. N-aș fi niciodată critic de film. Aș fi prea dură. Să fii consultant de scenarii este

Sunt atât de puțini cei care spun povești bune. Așa că ar trebui să-i încurajăm pe cei care chiar îndrăznesc să le spună și au energia pe care eu nu o am

complet diferit. Un scenariu este un fel de blueprint a ceva ce urmează să se construiască. Atunci când aprobam finanțări, obișnuiam să spun că era șansa mea să fiu un fel de paznic al banilor statului. Dar pe de altă parte aveam obligația să folosesc acești bani. Așa că pentru mine a devenit important să văd și lucrurile bune. De asemenea, îmi dau seama că nu poți judeca mereu corect. Poți avea cel mai strălucit scenariu. Și apoi se întâmplă ceva cu o distribuție greșită, sau pur și simplu lucrurile merg prost. Chimia dintre actori, chimia din cadrul echipei. Unele lucruri nu le poți prevedea pentru că nu ai putut prezice toate straturile poveștii. Locațiile de filmare, imaginea, designul de producție, totul devine un întreg. Și nu poți prezice corect rezultatul final.

To read the English version of this interview on the **APERITIFF** website, please scan the QR code.

SUPERNOVA

Eu, tu și cei din mintea noastră

Mixed feelings

Vlad Marina

Comedia romantică a l'italiano nu va muri probabil niciodată.

Este ceva în combinația sa de patos, eleganță, ingenuitate, spirit șugubăț și accent dulce-răspicat care continuă să înfrângă schimbările de vremuri și acuzațiile de clișeu, siropoșenie sau conservatorism. Cu actori buni, scenariu deștept și Paolo Genovese (regizorul lui *Perfect necunoscuți*) la cârmă, însă, nici că mai e nevoie de prea multă deschidere ca vraja să se lege. Cinic/ă să fii, și tot te surprinzi zâmbind gales/ă la năbădăile în urma cărora iubirea se încurcă, se descurcă și (re)devine undeva pe parcurs magică.

Cine sunt amorezii din filmul lui Genovese, vă întrebați? Păi, teoretic, Piero (Edoardo Leo) și Lara (Pilar Fogliati). El, profesor de liceu de patruzeci și, divorțat și cu o fetiță adolescentă. Ea, vânzătoare de antichități de treizeci și, singură la capătul mai multor relații scurte și tumultuoase. Practic, însă, nu sunt doar ei, ci și toate alter ego-urile care îi compun și care – surpriză – chiar apar în carne și oase, pentru

Cum se face că atunci când interacționăm romantic ni se șoptesc în cască indicații și impresii contradictorii? Uite-așa.

dezbateri live din *backstage*-ul sinelui. La el, bătălia se dă între romanticul Romeo, cuceritorul Eros, nihilistul Valium și raționalul Il Professore. La ea, între visătoarea Giulietta, intuitiva Trilli, teribilista Scheggia și feministă Alfa. La o adică, ambele tabere încearcă să găsească soluțiile potrivite în termeni de cuvinte și gesturi pentru ca Piero, respectiv Lara, să aibă un prim *date* reușit. Problema e că, dincolo de interesul comun, fiecare

voce interioară are dreptatea (și uneori mândria) sa, și așa că deciziile

se iau greu și nu în modul cel mai consecvent. O altă problemă este hipervigilența apropo de reacțiile taberei „adverse”, care vine cu un risc crescut de bălbăieli, pripiri, scăpări și autosabotări.

Sunt într-adevăr premisele unui *kammerspiel* spumos, iar filmul știe bine să le valorifice. Până la finalul celebrelor trei acte, Piero, Lara și companiile ne trec prin câteva cicluri complete de hăhăială-stânjeneală-teamă-speranță-drag, și ne

lasă, în plus, și cu două-trei întrebări mai de profunzime. Vezi: în ce măsură mai putem vorbi despre un sine autentic, când pe dinăuntru avem într-adevăr toate aceste forțe care se ceartă constant pe volan? Sau: nu vi se pare că e cam fundătură asta cu compatibilitatea perfectă între persoane?

Poate, de fapt, suntem OK și cu niște fire răzlețe.

VINERI, 20 Iunie, ORA, 21:45 /
PIAȚA UNIRII
VINERI, 20 Iunie, ORA 21:45 / PARC
POLIGON FLOREȘTI
DUMINICĂ, 22 Iunie,
ORA 14:00 / CASA DE CULTURĂ
A STUDENȚILOR

Un crime thriller amețitor, bazat pe fapte reale.

evită cu bună știință), ci din cauza durerii provocate de pastila realității ingerată de un individ fundamental corect.

Povestea se bazează pe un caz real, care a zguduit Belgia la momentul respectiv, în anii '90, când un criminal în serie și-a făcut treaba bine mersi niște ani, cât jandarmeria, poliția comunală și cea judiciară erau ocupate să-și pună bețe în roate, într-o luptă de orgolii. Welz sapă adânc, atât după locații cât și după actori, și finalizează cu o istorie ce împrumută din energia lui *The Godfather*, filmată agitat și intruziv, polițiere franțuzești în culori terne și pete de culoare de horror clasic, toate combinate astfel încât să taie respirația chiar și în momentele de serenitate (niciodată tăcută).

Și e de așteptat, când Romeo și Julieta din poveste sunt un tânăr jandarm francez cu serioase probleme cu autoritatea, venit dintr-un mediu destabilizant și chitit să-și facă treaba bine, și o tânără siciliană energică, cu familie unită, limbută și ultra protectivă, ce trăiesc într-o comunitate după chipul și asemănarea lor. Maldoror este cazul secret, la care tânărul (un splendid de cameleon Anthony Bajon) este antamă pentru o operațiune de *surveillance*. Și lupta dintre personal și profesional se transformă pe nesimțite într-o bătălie cu un singur om pe ring, individul rupt între responsabilitatea morală și imposibilitatea faptică de a o pune în aplicare. *Maldoror* este un Don Quixote tragic în luptă cu monștri reali, într-o societate în care instituțiile statului preferă, cel puțin pentru moment, să vadă morile de vânt.

VINERI, 20 Iunie, ora 16:00 / CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR

LUNĂ PLINĂ

Maldoror Catch 22

Crăița Nanu

Maldoror este primul film din ceea ce regizorul Fabrice de Welz își dorește să devină o trilogie de povești despre Belgia. Toate inspirate din

realitate și ancorate profund în ea. Aici nu ne vom mai întâlni cu nebunia acaparatoare și destabilizatoare din *Calvarul*, deși *Maldoror* amintește de debutul regizorului prin simplul fapt că este impecabil și cade cu o greutate chiar mai mare în stomacul privitorului. Și asta nu din cauza imaginilor explicite (pe care regizorul le

ZILELE FILMULUI ROMÂNESC

Jaful secolului Supraviețuirea, mare artă

Vlad Marina

De oriunde te-ai uita, există ceva putred și neocolonial în felul în care funcționează capitalismul nostru, cu ale sale lanțuri de aprovizionare cu forță de muncă ieftină din periferiile lumii. O știu, între mulți alții, și imigranții din „cealaltă Românie”, care iau calea vestului în speranța unui trai mai bun și dau, după cum le e ghinionul, de țepe, triaje, xenofobie și în general de tot felul de situații care pun în discuție (ne)demnitatea umană. De unde și un tandem explicabil de

frustrare-disperare, care sfârșește – mult mai complicat decât în explicațiile comode pe axa fake news / mentalități retrograde –, în extreme (politice, legale și tot așa).

Este un tablou social extrem de sensibil, pe care filmul Teodorei Ana Mihai are meritul de a-l despacheta într-o manieră lucidă, empatică, și nu în ultimul rând *entertaining*. Protagonistii săi sunt Ginel (Ionuț Niculae), logodnica

Natalia (Anamaria Vartolomei) și amicul-învăritor Iță (Rareș

Parte realism social cu tăiș, parte heist movie, Jaful Secolului este foarte probabil unul dintre filmele românești ale anului.

Andrici), trei tineri sosiți în Țările de Jos dintr-un sat „uitat de lume” din Delta Dunării. Complicația privește furtul unor tablouri extrem de scumpe de Picasso și Matisse, pe care băieții trebuie să le vândă înainte ca poliția – română și neerlandeză – să le dea de urmă. De unde un întreg șir de tensiuni, urmăriți și năzdrăvăni, de

care scenariul scris de Cristian Mungiu profită din plin pentru a ne pune pe tapet – în chip savuros și usturător – contrastele obscene aflate în spatele cortinei civilizate a contemporaneității.

VINERI, 20 Iunie, ora 21:00 / CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR
SÂMBĂTĂ, 21 Iunie, ora 10:00 / CINEMA VICTORIA

Zilele Filmului Românesc

ZFR Shorts – Scurtmetraje cu bătaie lungă

Mai plină de gust decât amandina din scurtmetrajul *So Refreshing*, selecția ZFR Shorts prevestește un viitor curajos pentru cinema românesc.

Șerban Mark Pop

Dacă în urmă cu câțiva ani selecțiile de scurtmetraje românești indicau un soi de *separation anxiety* față de Noul Val Românesc, anul acesta realismul auster abia de-și arată chipul, înlocuit fie de un formalism ghidus și satiric, fie de animații inovative.

Schimbarea e evidentă încă de la primele secunde ale primului calup. Debutând cu o masă (auăleu!), *Fursecuri și lapte*, în regia lui Andrei Tache-Codreanu, a adus în selecția La Cinef de la Cannes o dramedie de familie nemaivăzută în România, cu *punchlines* în toată regula și

Alișveriş

cu certuri între îndrăgostiți clasice, aprinse, exagerate, dar savuroase pe ecran. Tot în același calup găsim și *So Refreshing* (r. Irina Alexiu), o (anti)poveste *queer* de dragoste în epoca Tinder, cu momente ce stârnesc în egală

măsură și *cringe*, și *empatie*.

Posibil cel mai așteptat film din selecția scurtmetrajelor din acest an vine în calupul al doilea: *Alișveriş*, filmul tânărului regizor premiat anterior la TIFF

Vasile Todinca, proaspăt venit din competiția de scurtmetraje de la Cannes. Cu un ochi pentru ironie socio-politică nutrit sub mentoratul lui Radu Jude la Universitatea Babeș-Bolyai, Todinca spune povestea

unui „barter cu bucluc” prin peisajul îmbăcșit al Bucureștiului. Acestuia i se alătură în calup și *@TikTok_Cowboy* (r. Anastaseu Ștefan), cea dintâi victorie a unui regizor trans la Premiile Gopo, dar și documentarul *On the Impossibility of an Homage* (r. Xandra Popescu), care-l urmărește cu gingășie pe legendarul Ioan Tugearu.

Dincolo de acestea, filme precum curajosul *Dansează, regină* (r. Maria Mitulescu), filmul cu importanță socială *Fata care plânge* (Octav Chelaru) și hilarul concept de acțiune *Strigoi* (r. Márton Nagy) merită și ele, cu siguranță, urmărite. ■

Cele patru calupuri de scurtmetraje românești pot fi urmărite azi, 20 iunie, începând cu ora 11:30 la Cinema Florin Piersic, și mâine, 21 iunie, începând cu ora 10:45 la Universitatea Sapientia.

Radisson BLU
CLUJ

RADISSON
BLU

SOPHISTICATED ELEGANCE IN
THE HEART OF TRANSYLVANIA

CLUJ

Radisson Blu Hotel Cluj
Aleea Stadionului 1, Cluj-Napoca, România
T: 0040 364 431 310 | info.cluj@radissonblu.com

FEEL THE DIFFERENCE
radissonhotels.com/blu

10 pentru FILM la TIFF, 2025

Sebastian Marina: „Îmi doresc să lucrez cu Cristi Puiu, visez să-l întâlnesc pe Yorgos Lanthimos”

10 actori de teatru sunt prezentați anual, în cadrul **TIFF**, profesioniștilor din lumea filmului și publicului. Programul **10 pentru FILM la TIFF** își propune să promoveze figuri noi în filmul românesc și îi vizează pe actorii care nu au avut până acum șansa afirmării în cinema.

Interviu de Mihai Brezeanu

Foto: Sabina Costinel

Exact ca la fotbal, victoriile aduc victorii

curte, la o țigară, și mi-a zis: „Ești marea mea surpriză.”. Vorbele alea au contribuit la decizia mea finală de a vrea să fiu actor.

Tot el e cel care mi-a dat cea mai frumoasă indicație de regie pe care am primit-o vreodată. La început ne-a zis că piesa e destul de comică, că are și o latură socială și că se bazează pe talentul actorilor și pe umorul lui Seba. După prima lectură, mi-am dat seama că singurul personaj care nu era comic era al meu. I-am spus: „Nu te supăra, Radu, cam unde vezi tu că ar trebui să-mi exercit umorul pe care te bazezi? Că n-am nimic!”. Era un copil abuzat constant care lui Radu i se păruse că avea un pic de retard. Îmi zicea să mă uit la *Forrest Gump*, doar că mie nu mi se părea așa. Am început să lucrăm și, la un moment dat, după repetiție, mi-a spus: „Seba, te rog frumos să ai grijă de personajul ăsta, pentru că acest copil nu e un retardat, acest copil este un înger pe care nu îl iubește nimeni și care îi iubește pe toți. Cu cât mai tare te urăsc ei, cu atât mai tare îi iubești tu”. Nu mi-am revenit toată noaptea. Dimineața, la 7, eram singur în teatru, repetându-mi singur momentele, imaginându-mi partenerii, repetând singur ca să fiu ok.

Tot el mi-a făcut unul dintre cele mai frumoase complimente din cariera mea. Aveam un monolog foarte, foarte greu și nu știam cum să-l fac. De cu seară mi-a zis să-l învăț, că la 10 a doua zi îl repetăm. M-am dus pe la 8 și nu știam ce să fac, n-avem nici o idee. Monologul era clar, nu era nimic abstract, dar mi se părea că zic doar cuvintele. Dar mi-a venit o idee. Când a venit Radu, i-am spus: „Am o propunere pentru monolog și pentru asta aș vrea să stau cu textul în mână”. „No, lasă-mă cu minciunile astea, că tu iar zici că ai învățat textul când, de fapt, nu l-ai învățat!”, a izbucnit. Am insistat și, până la urmă, a acceptat. Am spus monologul și s-a lăsat liniște. A fost o liniște pe care n-o s-o uit niciodată. Într-un final, Radu a zis: „Acest monolog este de aplauze în picioare la Odeonul de la Paris. Ne vedem diseară”.

... despre Teatrul Andrei Mureșanu

Odată cu venirea în Sfântu Gheorghe, m-am schimbat mult. M-am liniștit, m-am maturizat brusc. Teatrul ăsta m-a făcut actorul care sunt. Până la Sfântu Gheorghe, doar m-am încălzit, m-am antrenat. Am devenit foarte, foarte serios în munca mea, în meseria asta. Tentații din exterior nu prea mă interesează. Am rămas la pasiunile mele: fotbal și teatru. ■

Cei 10 selectați pentru ediția a 14-a a programului sunt: Smaranda Caragea, Eduard Chimac, Dan Pughineanu, Cătălina Romanet, Ana Udriou (București), Ionuț Cornilă (Iași), Sebastian Marina (Sf. Gheorghe), Alina Mișoc (Cluj), Oana Mogoș (Galați), Dorottya Nagy (Târgu-Mureș).

Sebastian Marina

(48 ani, care joacă la Teatrul Andrei Mureșanu din Sfântu Gheorghe, dar și la Metropolis, Godot sau Nottara în București) e „cel mai important actor român de teatru de care aproape că n-ați auzit niciodată”, după cum zice Mihai Brezeanu, cel care ne-a ajutat să aflăm câteva lucruri într-un interviu din care e greu să citești doar un fragment:

... despre Radu Afrim

Adevărul e că dacă nu era Afrim în viața mea, nu eram nici jumătate din ce sunt azi. Că ținem sau nu cont de cât de greu a fost la lucru în anumite momente, adevărul este că îi datoriez câteva salturi profesionale mari de tot. Când am regizat eu primul spectacol și m-a întrebat cineva cum e, i-am răspuns: „Știi, în 70% din cazurile în care îl înjuram pe Afrim, el avea dreptate”. E bine pentru actor să vadă și cealaltă parte a baricadei pentru că imensitatea responsabilității unui regizor n-are nici o legătură cu cea a unui actor. Să fii actor e simplu, frate, în comparație cu a fi regizor.

În facultate, când m-a luat în **Trei surori**, eram în

Scanați QR code-ul pentru interviul integral cu Sebastian Marina pe Liter.Net.ro:

Andrei Ujică:

„AI-ul nu este decât o explozie a arhivei!”

Regizorul Andrei Ujică va fi premiat în cadrul TIFF.24 cu Premiul de Excelență pentru contribuția sa la documentarul românesc de arhivă. Într-un interviu pentru AperiTiff, cineastul a povestit despre folosirea AI-ului în filmele sale, cel mai recent lungmetraj al său, dar și posibile proiecte viitoare.

Maria Măruță

Ați spus într-un interviu “If you want to film time, you must wait for time to become film”. A fost acesta cazul pentru TWST – Things We Said Today – ați așteptat să transforme timpul imaginile de arhivă în film?

În general, filmele mele se învârt în jurul fascinației pe care o am pentru imaginea filmată, în calitatea ei de conservă de timp. Și atunci, în funcție de momentul istoric care mă interesează, încerc să găsesc toate conservele de timp, de imagini filmate relevante despre momentul respectiv. Aici, pentru prima oară, în TWST, am vrut să am și intervenții, lucruri pe care nu le-aș fi acceptat cu un film înainte: aici, naratorul se poate întoarce în timp, poate interveni creativ în fragmentul de timp istoric care îi folosește lui în povestea lui – fără să trădeze spiritul momentului sau corectitudinea istorică. Pentru prima oară, intervenția în imagine a subliniat ceea ce face, de fapt, romancierul istoric, care se diferențiază de omul de știință datorită unor mici intervenții care fac narațiunea mai plauzibilă. Asta am făcut și eu.

Vorbind de aceste intervenții, când și cum ați decis să includeți animațiile lui Yann Kebbi în TWST?

Destul de târziu, să fiu sincer, în 2022, proiectul începând în 2012. Ideea inițială era mai simplă, filmul era gândit pentru un public mai larg. Eu voiam să filmez cu green

Relația mea cu filmul de arhivă a ajuns aproape la sfârșit.

screen – actori adevărați în carne și oase, care să fie inserați în imaginea documentarului. Și voiam să arătăm o jumătate din concert, dar nu s-a putut, din pricina drepăturilor [de autor]. Imaginele pe care le vezi de la concert sunt, de fapt, imagini făcute cu AI. Pentru că nu ne-au dat imagine de arhivă cu concertul, am fost obligat să rescriu scenariul, astfel că am ajuns să adaug animațiile.

Cu ocazia lui TWST, cum credeți că a evoluat relația dumneavoastră cu materialele de arhivă?

Pe drumul pe care l-am luat de la Videograme dintr-o Revoluție și până acum, [relația

cu materialele de arhivă] a ajuns la un sfârșit. Mai am două proiecte în cap, după care pot să zic că termin cu filmul de arhivă de tot. Următorul proiect va fi legat de istoria fotbalului, un fel de eseu memorialistic.

Cum ar veni, ați avut, de la început, un fel de listă cu ce v-ați dorit să faceți cu materialele de arhivă, pe care le-ați bifat, iar acum ați ajuns la un final?

Da. Filmul cu fotbalul va fi un pendant cu TWST, despre nostalgie viitoare și trecut. Și pentru un al doilea proiect, vreau să mă întorc la secolul XIX, să fac un film de imagini numai din secolul XIX, dintre 1895 și 1900. Acolo, nu știu, e prea departe, s-ar putea ca acolo să lucrez mai mult cu AI. Nu știu cum o să fie, lucrurile se schimbă atât de repede. Dumnezeu știe ce-ți oferă AI-ul peste patru ani sau cinci ani când o să ajung acolo.

Masterclass Andrei Ujică

Astăzi, ora 10:30,

Radisson Blu Hotel

Proiecție TWST – Things We Said Today

Astăzi, ora 15:00,

Cinema Victoria

Apropo de AI, cum credeți că se adaptează TWST, dar și filmul de arhivă în general, în această epocă a deep fake-urilor și a inteligenței artificiale care poate, mai nou, să creeze filme cap-coadă?

AI-ul nu este decât o explozie a arhivei! AI-ul nu-ți creează decât alte imagini de arhivă combinate între ele. TWST poate fi văzut și ca un precursor al noului film de ficțiune cu disponibilități AI. TWST e mai mult o ficțiune decât un documentar. Tipul ăsta de fuziune, de multistraturi și de aproape imposibilitate de decelare între factual și ficțional, între lucrurile acelea – asta este ceea ce va introduce, în primul rând, AI-ul. ■

Scanați codul QR pentru a citi interviul integral pe site-ul AperiTiff.

Rainer Sarnet:

„Sufletul este tema principală în filmele mele”

Personaje dostoevskiene aduse în modernitate, călugări shaolini care știu kung fu, mitologie din basme estoniene – așa arată universul regizorului Rainer Sarnet, căruia i s-a dedicat o retrospectivă la TIFF.24: *The Idiot* (2011), *November* (2017) și *The Invisible Fight* (2023).

Silvia Dumitrache

Foto: Chris Nemeș

Cele trei filme ale tale prezentate la TIFF ne oferă trei universuri și estetici diferite. Care este firul roșu?

Aș spune că partea spirituală/religioasă e firul roșu. Dostoievski este mult ancorat în religie, am studiat mult ortodoxia, am ascultat multă muzică ortodoxă, mă atrăgea zona aceasta și așa am ajuns la Dostoievski, considerând că povestea din *Idiotul* este cea mai potrivită. Și *The Invisible Fight* este legat de religie.

Iar *November* este bazat pe povești populare estoniene, ce redau o lume păgână, cumva în direcția opusă creștinismu-

lui. Dar și acolo accentul este pus pe suflet, care este tema de bază și în *Idiotul*, și în *The Invisible Fight*.

Este vădită preocuparea ta pentru un anume estetism al imaginii. În *Idiotul* există multe scene aproape picturale. De unde vine această preocupare intensă pentru imagine?

Explicația e că eu caut frumusețea și în viața reală. Pentru *The Invisible Fight* am realizat mai întâi un soi de bandă desenată în stilul anilor '70, ca un comic pop-

art. Pentru mine totul începe de la imagine, de la un cadru de câteva secunde, care poate oferi toată informația despre ritm, despre atmosferă, chiar și despre jocul actoricesc.

Cum se încadrează filmele tale în cinematografia estoniană? Le consideri contracurentului?

Nu mă gândesc deloc la industria filmului, la problemele din acea zonă. Nu-mi place acest subiect. Eu încerc să-mi fac propriile filme și e destul de greu și așa. Îmi doresc să rămân așa cum sunt. ■

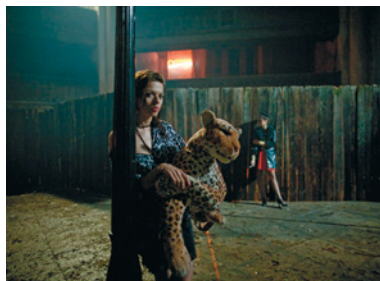
Rainer Sarnet

Cu credința în sine, înainte!

Adaptând romane, folclor și *self-help* religios pentru marele ecran cu ironie și *flair* personal, Rainer Sarnet e regizorul în permanentă căutare de noi rețete, de la modernizare, la horror, la kung-fu călugăresc. De fiecare dată mai ciudat, de fiecare dată nespus de captivant.

Șerban Mark Pop

O critică adusă adesea acelor regizori care ajung să fie numiți *auteur*-i este că aceștia se complac, repetând mereu aceleași povești, aceleași teme, același ton. Rainer Sarnet se află în acel aer rarefiat al unui *auteur* imprevizibil, mereu în căutarea a ceva nou. Acest lucru ar fi putut fi evident încă de dinainte să-și înceapă cariera de regizor – Sarnet a petrecut un an lucrând într-un studio de animație înainte de a se reprofila înspre filmul *live action*.

Idiotul

Odată ajuns la cârma propriilor proiecte, Sarnet a construit încet-încet un public fidel în Estonia sa natală, pătrunzând pe scena mondială cu *Idiotul* (2011), o reinterpretare contemporană

a romanului lui Dostoievski. Adaptând și regizând romancierul rus în secolul 21 este un punct natural de plecare pentru munca lui Sarnet, deoarece acesta s-a declarat în permanență ghidat de credință, deși

filmele sale relevă că acest ghidaj nu este niciodată orbitor sau dominator.

Explozia în popularitate a lui Sarnet vine cinci ani mai târziu, în 2016, cu *Noiembrie*, un *Vrăjitoarea* (r. Robert

Eggers, 2015) estonian centrat în jurul monstrului folcloric Kratt, un proto-robot cu AI demonic. Filmul e departe de a fi un film de groază folcloric oarecare, mizând intens pe o identitate vizuală alb-negru totalmente răpitoare, actorie amatoricească și o doză stranie (dar primitoare) de umor. Credința se regăsește și ea în acest peisaj istoric, de data aceasta la intersecția cu un ocultism autentic estonian.

După o adaptare curajoasă și un *folk horror*, pasul următor vine dintr-o cu totul altă sferă de influență. De data asta, Sarnet îmbină filmele Wuxia ale anilor '70 cu călugării ortodocși, pornind de la cartea *Not of this World* de Andrey Shapoval. Filmul are tot *glitz*-ul unui film de acțiune hollywoodian, dar propulsat într-un spațiu de kitsch slavnic nerușinat (în cel mai bun sens cu putință). ■

IDIOTUL

DUMINICĂ, 22 Iunie, ORA 10:00 / CINEMA VICTORIA

Din culisele distribuției de film de vorbă cu Andrei Aivănoaei

Mircea Laslo

Cu peste 20 de ani de activitate pe piață și un portofoliu care cuprinde titluri precum *Son of Saul* (r. László Nemes), *Moonlight* (r. Barry Jenkins), *Omul care l-a ucis pe Don Quijote* (r. Terry Gilliam), *Annette* (r. Leos Carax), *Capra cu trei iezi* (r. Victor Canache), *Libertate* (r. Tudor Giurgiu) sau *Queer* (r. Luca Guadagnino), Transilvania Film este cu siguranță unul dintre actorii-cheie ai distribuției de film din România. Pentru a afla mai multe despre bucătăria lor internă, planurile de viitor și, nu în ultimul rând, surprizele cu care s-au întors de la Cannes, i-am adresat câteva întrebări lui Andrei Aivănoaei, head of distribution.

Cum arată industria de film din România din unghiul unui distribuitor?

Mi se pare că arată destul de bine. Evident că sunt și lucruri care ar putea fi îmbunătățite, dar eu privesc provocările industriei ca pe ceva constructiv. Deși nu sunt printre cei mai vechi distribuitori de film din România, mi se pare că încep să apară schimbări benefice, cum ar fi de exemplu concurența între companiile de distribuție, care, la final, face ca pe ecranele din România să ajungă cât mai multe filme.

Cum a evoluat portofoliul vostru? Care e direcția pe care vă concentrați acum?

Portofoliul nostru se diversifică din ce în ce mai mult. A fost unul dintre obiectivele noastre principale să avem un portofoliu cât mai variat, iar asta a început să se vadă destul de mult

Andrei Aivănoaei

„Distribuitorii urmăresc filme în permanență, nu doar când se apropie festivalurile.”

în ultimul timp. Au apărut filmele horror, chiar acum în iulie urmează premiera filmului *Animale de pradă* (Dangerous Animals) pe care l-am văzut la Cannes în Quinzaine des cinéastes, și ne propunem să mergem și în zona de *family* și chiar animație cât de curând.

Povestește-ne puțin despre festivalurile la care participați. Cum abordați secțiunea de market?

Noi ne rezumăm de regulă la festivalurile majore din Europa, care vin la pachet și cu cele mai semnificative mar-

ket-uri. E un proces continuu de monitorizare a titlurilor de interes, de urmărire a stadiilor în care se află. Într-adevăr, cele mai multe achiziții se întâmplă în timpul festivalurilor pentru că atunci filmele pot veni la pachet și cu premii semnificative.

Ce rol joacă un festival ca TIFF în procesul de distribuție?

TIFF joacă un rol important în vizibilitatea unui film.

E cel mai important festival de film din România și funcționează ca o platformă foarte bună de promovare. Eu însă vreau ca filmele pe care le distribuim să fie independente de orice festival, să fie „autonome” în circuitul din cinematografe, iar festivalurile să fie un bonus care ne ajută să ajungem la cât mai mulți spectatori.

Ce ne pregătiți pentru perioada următoare?

Următoarea noastră premieră este chiar acum după TIFF – *Sub acoperire / La Infiltrada*, câștigător al principalelor premii Goya de anul acesta pentru Cel mai bun film și Cea mai bună actriță. Cum ziceam, pe 25 iulie lansăm *Animale de pradă*, un horror de public larg, iar din toamnă avem un calendar destul de plin cu diverse premiere de la Berlinale sau Cannes, plus câteva filme românești. *Christy*, filmul cu care s-a deschis TIFF va fi prima premieră din septembrie, apoi vom lansa *Eu, tu și cei din mintea noastră*, cea mai recentă comedie a lui Paolo Genovese, regizorul lui *Perfect Strangers*. *Pădurea de molizi* de Tudor Giurgiu, *Un simplu accident* de Jafar Panahi – Palme d'Or-ul de anul ăsta, sau *Sirât* de Oliver Laxe – Premiul Juriului la Cannes, vor fi cele mai importante lansări ale finalului de an. Se pot vedea toate într-un *warm-up* aici la TIFF, începând cu 20 iunie. ■

It Was Just an Accident

7 ANI

6 ANI

5 ANI

4 ANI

1 AN

2 ANI

3 ANI

Diana, fina unuia dintre fotografii oficiali ai TIFF - Nicu Cherciu, crește odată cu festivalul. Pentru al șaptelea an la rând ea este Fetița AperiTIFF.

Credit foto: Nicu Cherciu

TIFF Lounge în Piața Unirii

11.00 - TIFF Talks – Echipa filmului *Tata*

Invitați: regizorii Lina Vdovii și Radu Ciorniciuc și Monica Lăzurean-Gorgan (producător). Moderator: Ionuț Mareș

12.00 - TIFF Talks – Echipa filmului *Kontinental '25*

Invitați: Eszter Tompa (actriță), Gabriel Spahiu (actor), Adonis Tanța (actor), Oana Mardare (actriță). Moderator: Ionuț Mareș

15.00 - Lansare de carte: *Post/Neistoria filmului românesc (și nu numai) în mono-dialoguri critice, volumele 1, 2, 3 și 4 de Valerian Sava.*

Editura: Școala Ardeleană. Autorul în dialog cu directorul editurii, Vasile George Dâncu. Invitat special: regizorul Marian Crișan - Rova-Film

15:30 - Lansări de carte – Moderator: Ionuț Mareș

■ **CINEPUB 1.0 - texte despre cinema din primul deceniu de streaming românesc** de Elena Călinoiu, Augustin Cupșa, Marius Donici, Lucian Georgescu, Andrei Gorzo, Ionuț Mareș, Constantin Pârvolescu, Emil Vasilache, editat de Lucian Georgescu. Editura: Polirom. Invitați: Lucian Georgescu, Marius Donici, Tudor Giurgiu, Mihai Chirilov, Cristi Puiu

■ **Texticole - texte și articole despre cinema (1990-2025)** de Lucian Georgescu. Editura: UBB

16.00 - Inspira TIFF – Adrian Văncică. Moderator: Mirela Nagăț

17.00 - TIFF Talks – Promovarea & distribuția filmului românesc – misiune culturală sau business?

Invitați: Bogdan Mureșanu, Dorian Branea, Monica Felea. Moderator: Ionuț Mareș

Fabrice Du Welz:

„Am vrut să ajungem la un catharsis colectiv”

Invitat special la TIFF.24 și membru al juriului Competiției Oficiale, regizorul belgian Fabrice Du Welz revine cu *Maldoror*, un film tensionat și tulburător, inspirat de cazul criminalului în serie belgian Marc Dutroux, care explorează trauma colectivă și dilemele morale ale justiției.

Ion Indolean

***Maldoror* este un film dens, cu numeroase straturi sociale și istorice. Cum ați construit narațiunea fără să cădeți în senzaționalism?**

Am încercat să construim un scenariu solid, ancorat în perspectiva ofițerului de poliție Paul Chartier. Era esențial pentru noi să rămânem alături de el pe tot parcursul – dar a fost complicat, pentru că existau mai mulți antagoniști, fire narrative paralele, cercuri sociale și fundaluri diferite. În-suși contextul era complex: sudul Belgiei, 1995. Există un așa-numit „război al poliției”, provocat chiar de polițiști, care rețineau informații esențiale. În același timp, două fete au fost răpite, iar

„Pentru mine, cazul a fost ca un război interior în sufletul uman. Avea o dimensiune universală.”

disparația lor a devenit un caz mediatic uriaș. Oamenii erau furioși. Așa că am lucrat cu dosarele reale ale cazului, le-am studiat cu atenție și rigoare. Scopul nostru nu era să judecăm sau să explicăm cazul, ci să construim o operă de ficțiune care să crească din rădăcinile realității. Pentru că suntem cinești, nu avocați. Am vrut

să mergem mai departe – să punem întrebări existențiale despre rău și nedreptate. Iar ficțiunea ne-a oferit un drum către un fel de catharsis colectiv, pentru a vorbi despre sufletul poporului belgian din acea perioadă.

Această poveste are vreo legătură cu propria d-voastră experiență? De ce a fost important să reveniți la cazul Dutroux?

În acel moment, eu aveam 22-23 de ani. Povestea era peste tot în Belgia – și chiar dincolo de granițele țării. A fost trauma noastră națională. Cazul Dutroux a schimbat totul. A fost ca un 11 septembrie pentru Belgia. Nu puteai să-l eviți. Iar consecințele sunt încă prezente. Ca cineast și cetățean, am simțit că trebuie să îl înfrunt. Există și azi o frustrare colectivă, pentru că Marc Dutroux este încă în închisoare, iar simpla posibilitate a eliberării lui rămâne o întrebare profund traumatizantă pentru întreaga țară.

Evitați să arătați victimele sau violența grafică. Ce v-a ghidat în această decizie – etic și estetic?

Când faci un film, mai ales despre un astfel de caz, există întotdeauna o responsabilitate morală. Pentru noi, linia clară era să nu arătăm niciodată fetele în subsol, nici părinții lor. Am ales în schimb să rămânem aproape de Paul Chartier și să urmărim alunecarea lui în obsesie – etic, psihologic și cinematografic.

Ați menționat filmul *Once Upon a Time in Hollywood* ca influență. Cum v-a inspirat acel film în abordarea justiției și a memoriei?

Am devenit obsedat de filmul lui Tarantino. L-am revăzut din nou și din nou. Ceea ce m-a impresionat a fost libertatea cu care a tratat cazul Manson – reinventându-l, creând ceva cu adevărat cinematografic și emoțional. Această abordare mi-a dat curajul să mă concentrez complet pe Paul Chartier și pe dilemele lui morale. Pentru că, în cele din urmă, *Maldoror* pune o întrebare fundamentală: ce înseamnă justiția într-o lume în care instituțiile eșuează? Ce mai poate face un cetățean onest, atunci când justiția nu mai e garantată? ■

Maldoror

Premiul Juriului Francofon

La Pampa (Drum închis), filmul de debut al lui Antoine Chevrollier, este câștigătorul Premiului Juriului Francofon la TIFF.24.

Maria Marina, Daria Răduțiu și Ioan Șteopoaie – și a fost coordonat de Clémentine Coedès, responsabilă de cooperare universitară la Institutul Francez. Alegerea a fost făcută dintr-o selecție variată de 6 filme în limba

Producția portretează o perioadă de tranziție emblematică a adolescenței. În centrul poveștii se află doi prieteni, Willy și Jojo, care, pe fundalul unor curse de motociclete și tensiuni cotidiene, încearcă să înțeleagă cine sunt și cine vor să devină. Filmul face un slalom între dorința personajului de a-i mulțumi pe cei din jur și nevoia de a se regăsi. Narațiunea este redată cu empatie, capabilă să unească o lume din ce în ce mai polarizată.

De menționat este și *Le Mohican* de Frédéric Farrucci, un neo-western corsican care se remarcă

prin universalitatea și originalitatea sa, dar și prin speranța pe care o însuflă în puterea comunității de a înfrunta nedreptatea.

Juriul tinerilor francofoni la TIFF 2025 este unul dintre proiectele pe care Institutul Francez și TV5MONDE continuă să le dezvolte împreună pentru a susține tinerii și francofonia. Premiul este acordat la TIFF pentru al doisprezecelea an consecutiv. Ediția aceasta, juriul a fost compus din șase

Foto: Chris Nemș

tineri români francofoni, studenți în specializările film, medicină sau mate-info – Radu-Mihai Aldea, Anaïs-Zara Dragu, Katia Hiver,

franceză, sub îndrumarea mentorului Corina Șuteu. ■
DRUM ÎNCHIS
DUMINICĂ, 22 Iunie, ORA 12:00 /
CINEMA ARTA CLUJ

VIITORUL ESTE A (6) ICI
Generat de ingineri cu ADN quattro,
nu de inteligența artificială.

Autoworld Audi Hotline: +40 722 761 841

Emil Pantelimon:

„Madrigalul nu este departe de cinematografie”

În anticiparea cine-concertului *Amadeus LIVE* de duminică, Emil Pantelimon, managerul Corului Național de Cameră „Madrigal – Marin Constantin”, ne dezvăluie ce înseamnă acest eveniment pentru corul pe care îl conduce, dar și ce ar trebui să însemne pentru publicul festivalului.

Louisa Miclăuș

Ne puteți spune în ce constă prezența dumneavoastră la TIFF anul acesta?

Corul Național de Cameră „Madrigal – Marin Constantin”, dirijat de Anna Ungureanu, se bucură anul acesta de o prezență spectaculoasă. La TIFF suntem prezenți cu patru evenimente. Ne bucurăm să fim în *Amadeus* și ne bucurăm să închidem gala festivalului dumneavoastră, să fim pe scenă atunci când să dau premiile evenimentului. În același timp, la TIFF vom lansa al cincilea număr al revistei *Madrigal*, cel care punctează evenimentele culturale care se petrec în România, cu sau fără implicarea noastră. De asemenea, vom lansa și cel mai nou videoclip al corului din colecția de muzică contemporană românească, eveniment care se va petrece în pauza evenimentului *Amadeus*.

Corul Madrigal a mai realizat cine-concerte sau este o premieră?

Este pentru noi o premieră să fim în acest cine-concert al capodoperei lui Miloš Forman, aflată printre favoritele noastre. Trebuie să spun că Madrigalul nu este departe de cinematografie. Încă de la fondare, în 1963, multe dintre filmele apărute în România s-au bucurat de prezența pe coloana sonoră a vocilor madrigaliștilor.

Cum vă pregătiți pentru un cine-concert TIFF pe BT Arena? Ați mai avut spectacole de o asemenea anvergură?

Evenimentele de o asemenea anvergură ne bucură și ne face o mare onoare că Madrigalul, atât prin calitatea sunetului, cât și prin energia sa, este părtaș la astfel de momente, așa spune eu, istorice. Rareori sunt ansambluri de o așa de mare ținută cum sunt Orchestra Operei din Cluj și Corul Madrigal, care însoțesc, iată, pelicula celebră și mult premiată a lui Forman.

Când ați început pregătirile?

Repetițiile [corului] se întâmplă în fiecare zi, motiv pentru care schimbarea repertoriului a devenit un obicei uzitat în activitatea noastră

zilnică. Pentru *Amadeus*, suntem de aproape o lună în pregătiri. Augmentarea cu cinematografia și cu pelicula ne-a adus o mare plăcere, iar repetițiile s-au desfășurat cu un ecran mare în față, alături de care Madrigalul a exersat astfel încât sincronizarea să fie la perfecțiune.

Ce ar trebui să știe publicul TIFF despre Corul Madrigal?

Este bine ca publicul TIFF să știe despre Madrigal că este un brand de țară care încă de la fondare schimbă România prin muzică. Și spunem asta pentru că de-a lungul istoriei s-au întâmplat foarte multe reforme

culturale la care Madrigalul a fost fie inițiator, fie părtaș. Dincolo de latura corală a Corului Madrigal, desfășurăm Programul Național *Cantus Mundi*, un program de integrare socială prin muzică, o galerie de artă în care se desfășoară vernisaje și multe alte proiecte care atrag atenția faptului că muzica corală este prezentă și este parte din viața noastră.

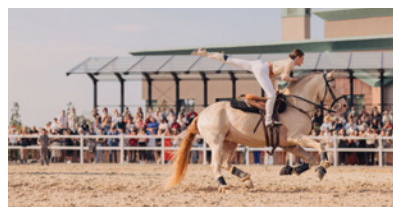
Cine-concertul Amadeus LIVE va avea loc duminică, 22 iunie, de la ora 18:00 pe BT Arena Cluj-Napoca.

TIFF.24 la ISSA Resort

Aseară, la ISSA Resort din Turda, filmul s-a îmbinat cu pasiunea pentru cai, vinurile de excepție și gastronomia fină.

Fotografii de: Chris Nemeș

TRILOGIE

Vinul care își joacă
rolul principal.

CAII
DE LA LETEA

SOIURI AUTOHTONE.
EMOȚIE AUTENTICĂ.

COLECȚIA
AUTOHTON

Juriul Competiției *What's Up, Doc?*

Anul acesta, secțiunea de documentare vizează zece producții care încearcă să deslușească natura rupturilor, să apropie depărtări și să remedieze goluri. Selecția va fi jurizată de trei profesioniști europeni: Christine Camdessus, Ivan Bakrač și Hanka Kastelicová.

Louisa Miclăuș

Christine Camdessus

Christine Camdessus

este o producătoare din Franța și directoarea generală și artistică a FIPADOC, festival internațional desfășurat anual la Biarritz. A

Ivan Bakrač

produs peste 60 de documentare, iar printre cele mai cunoscute se numără *Five Broken Cameras* (2011), film nominalizat la Oscar, și *Forman vs. Forman*

Hanka Kastelicová

(2019), producție inclusă în selecția Cannes Classics.

Cineast și selecționar, **Ivan Bakrač** deține un master în regie de film de la Facultatea de Artă și Design

din Belgrad. Și-a făcut debutul la Karlovy Vary cu *After the Winter* (2021), iar filmografia sa a fost prezentată în programe precum Berlinale Talents, Talents Sarajevo și Zurich FF Academy.

Hanka Kastelicová

supraveghează dezvoltarea și producția filmelor și serialelor documentare HBO Originals în calitate de vicepreședinte și producător pentru Warner Bros. Discovery. A contribuit la câteva dintre cele mai premiate producții românești, printre care *colectiv* (2019), *Acasă* (2020), *Holy Father* (2020), *România Sălbatică* (2021) și *Nasty* (2024). ■

Filmele franceze de la

TIFF

sunt prezentate cu sprijinul

Institutului Francez din România

Amrou Al-Khadi: „Am vrut să creez o astfel de lume, aproape ca un cadou”

Regizorul Amrou Al-Khadi a fost zilele acestea la TIFF.24 pentru proiecția celui mai recent film al său. Mi-a povestit că își dorește ca *Layla* să aducă bucurie tuturor care îl văd, și, de ce nu, să ajungă și pe ecranele din România.

Louisa Miclăuș

Care a fost mesajul cel mai important pe care ați vrut să-l transmiteți prin *Layla*?

Cred că mesajul filmului este despre a nu-ți comunica nevoile, despre a ascunde părți din tine. Am fost interesat

să observ cum un personaj se modifică și se modelează după imaginea pe care o au alții despre el, teme precum alternanța, felul în care se oamenii se schimbă...

Au existat experiențe personale care v-au influențat?

Absolut, în toată munca mea. [Filmul] se bazează pe o imagine mult mai tânără a mea despre ce înseamnă să îi mulțumești pe ceilalți și să le oferi ce îți doresc, mai degrabă decât să te exprimi așa cum ești. Am fost

foarte curios să văd cum un personaj ascunde părți din el, aspect cu care pot rezona. Lucrul terapeutic la *Layla* a fost faptul că a implicat multă bucurie, multă comunitate. Este și un fel de basm, iar viața mea n-a fost chiar așa. Așadar, am vrut să creez o astfel de lume, aproape ca un cadou.

Interpretarea lui Bilal Hasna a primit numeroase aprecieri. În ce moment ați știut că el este alegerea perfectă?

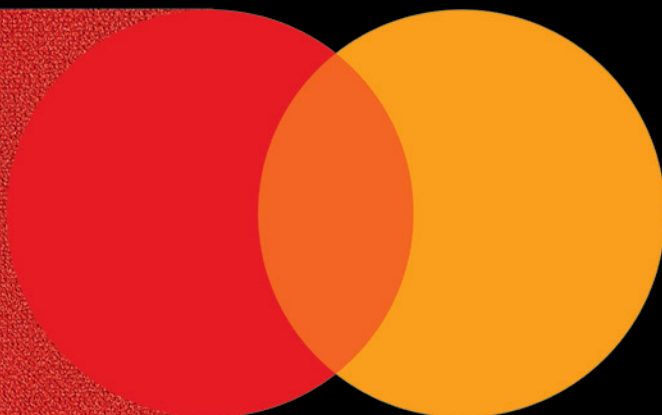
Am văzut multe persoane. Ce a fost foarte bun la Bilal... Știi, *Layla* ascunde deseori ce crede și ce simte, le dă oamenilor ceea ce își doresc. Iar Bilal a fost foarte bun la a transmite aceste detalii expresive atunci când mințea pe cameră. E un actor delicat. Personajul lui *Layla* se schimbă constant pe sine, minte mult... Cred că Bilal a reușit să surprindă asta foarte frumos. ■

TIFF

PARTENER OFICIAL

Un covor roșu care
întâmpină orice viziune
artistică: **priceless**

ZILELE FILMULUI ROMÂNESC

Un mal rebel

Mal-ul care n-a vrut să stea locului

Maria Măruță

De ce ne-am uita la un documentar despre un' despre care n-am auzit? Și de ce face Bogdan Pușlenghea un întreg film despre cineva despre care lumea n-a auzit? Cine e Doru Chirodea și de ce e el subiectul documentarului *Un mal rebel*?

Doru Chirodea a emigrat din România în Statele Unite în anii '80. Ajuns acolo, a făcut toate muncile de jos, dar ce n-a făcut a fost să renunțe la scris poezii. A învățat engleză și a început să scrie și în limba „adoptivă”. La 64 de ani, Doru se reîntoarce în Timișoara să lanseze – din fonduri pro-

prii – *NOTHINGology*, un volum de poezii despre știința care studiază *nimicul*.

Ce avem în față nu e nicidecum un produs biografic, nici în sens clasic, nici jurnalistic; e unul compus din filmulețe scurte din tinerețea lui Doru, care alternează cu timpul prezent, de pe străzile Timișoarei, în pub-uri întunecoase, unde poetul se întâlnește cu publicul său (prea) nișat.

Și până la urmă, cine e Doru Chirodea?

Pe alocuri nostalgic, dar în general cu o atitudine libertină și dezinvoltă, poetul pare să ia viața așa cum vine; și așa trebuie să-l

luăm și noi pe el, exact așa cum ni-l servește documentarul.

VINERI, 20 Iunie, ORA 21:30 / MUZEUL DE ARTĂ

ZILELE FILMULUI ROMÂNESC

Caliu. Nicidecum altceva, ce să fac altceva?

Mircea Laslo

Se spune despre Frank Sinatra că nu apărea niciodată în public altfel decât îmbrăcat într-un costum, la patru ace. Nu din vanitate, ci fiindcă simțea o responsabilitate uriașă: el era reprezentantul de frunte al comunității italienilor, într-o Americă mai rasistă decât s-ar crede. Documentarul *Caliu. Nicidecum altceva, ce să fac altceva?* transmite același sentiment de responsabilitate: față de muzică, față de statutul de artist internațional, față de propria moștenire culturală și mai ales față de propria valoare.

Spre deosebire de starurile pop, lăutarii nu sunt

percepuți atât ca artiști care se exprimă pe sine în muzica lor, ci mai degrabă ca niște facilitatori pentru emoțiile celor care îi ascultă. Ei cântă „de inimă albastră” sau „de petrecere”, după cum li se cere, rămânând însă într-un con de umbră emoțională, chiar sub reflecțiile scenei. Documentarul realizat de Simona Constantin reușește cu candoare să umple această distanță, arătând povestea omului Caliu cu respect și cu autentică prietenie. Reiese însă o lecție

Un documentar haotic precum viața, emoționant precum muzica, sincer și autentic.

extraordinară: muzica nu este despre ego, indiferent cât de tare se încing spiritele și indiferent cât de greu este de recapturat gloria de

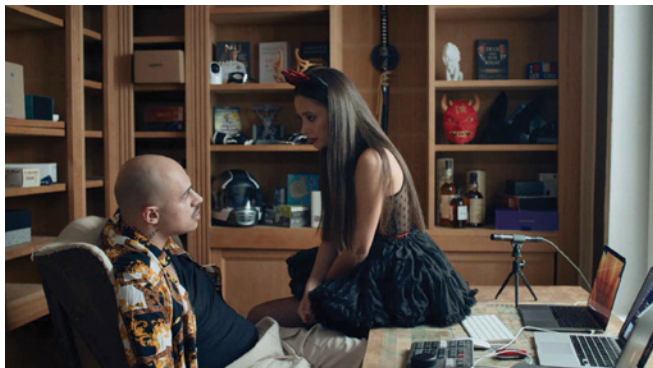
odinioară. Privită prin ochii lui Caliu, muzica este despre responsabilitatea de a fi acolo ca s-o cânti, din Clejani și până sub Turnul Eiffel, de lângă familie și până în brațele lui Johnny Depp. Nicidecum altceva.

VINERI, 20 Iunie, ORA 18:15 / CERCUL MILITAR

ROMANIAN DAYS

ZFR Shorts – Short Films that Reach Far

Șerban Mark Pop

Whereas a few years ago the Romanian short film selections hinted at a kind of separation anxiety from the Romanian New Wave, this year the face of austere realism barely makes an appearance – replaced either by cheeky, satirical formalism, or by innovative animations.

The shift is apparent from the very first seconds of the opening short. Beginning with a meal (uh-oh!), *Milk and Cookies*, directed by Andrei Tache-Codreanu, brought a family dramedy like no other seen in Romania to Cannes' La Cinef selection: packed with proper punchlines and heated lovers' quarrels. Classic, exaggerated, but utterly delightful on-

screen. In the same selection, we also find *So Refreshing* (dir. Irina Alexiu), a queer (anti)love story in the age of Tinder, with moments that stir both cringe and empathy in equal measure.

Perhaps the most anticipated film in this year's short film selection comes in the second program – *Alișveriş*, by young director Vasile Todinca, a previous winner here at TIFF, fresh from Cannes' Short Film Competition. With a keen eye for socio-political irony, honed under Radu Jude's mentorship at Babeș-Bolyai University, Todinca tells the story of a "bad luck barter" through the stuffy landscape of Bucharest. Joining it in this program

are *@TikTok Cowboy* (dir. Anastaseu Ștefan), the first Gopo Award won by a trans director, and the documentary *On the Impossibility of an Homage* (dir. Xandra Popescu), which follows with tenderness the legendary dancer Ioan Tugearu.

Beyond these, other highlights like the daring *Dance, Queen* (dir. Maria Mitulescu), the socially resonant *The Crying Girl* (dir. Octav Chelaru), and the hilariously action-packed concept *Strigoi* (dir. Márton Nagy), are undoubtedly worth your time.

RO DAYS.

Industry Events at TIFF.24

Series Focus

Closed Screenings

■ 10:00 *Harakiri*, directed by Vlad Popa and Adrian Sitaru - 102 min @ Cercul Militar (by invitation only*)

■ 12:00 *On their own*, directed by Tudor Cristian Jurgiu - 103 min @ Cercul Militar (by invitation only*)

Presentations & Industry Events

■ 10:30 - 11:45 **Masterclass: Andrei Ujică - in Romanian**

@Radisson Blu - Ballroom (General Access)

■ 12:00 - 13:00 **DRAMA ROOM**

& FULL MOON CREATIVE LAB

series projects presentations @Radisson Blu - Ballroom (Access to Industry & Press Guests)

■ 13:00 - 14:30 **Ro Days Lunch**

offered by PRO TV & VOYO @

Radisson Blu Terrace (by invitation only*)

■ 14:30 - 15:30 Presentation:

ProTV & VOYO Series

Speakers: **Antonii Mangov**

(Programming Director) -

Commissioning Series Brief,

Lucia Antal (Head of Research)

- Romanian Audiences

@Radisson Blu - Ballroom (Access to Industry & Press Guests)

■ 15:30 - 16:15

Case Study: Soviet Jeans Series (Tasse Film, Latvia)

Speakers: **Aija Berzina (Producer) & Teodora Markova (Co-writer)**

@Radisson Blu - Ballroom (Access to Industry & Press Guests)

*by invitation only refers to exclusive events reserved for specific guests who have received a formal invitation.

■ 16:15 - 16:30 Coffee Break

■ 16:30 - 17:30

Presentation: **New perspectives on Romanian Cash**

Rebate Program

Speakers - **Iuliana Tarnovețchi**

(Producer - Alien Film), Iulia

Popovici (Romanian Film

Commission), Tudor Giurgiu

(Director), Valentin Savu

(Manager, OFIC)

Moderated by Martin Blaney

(Journalist) @Radisson Blu -

Ballroom (General Access)

■ 17:45 - 19:00

Ro Days | Industry Events

AWARDS CEREMONY

@Radisson Blu - Ballroom

(Access to Industry & Press Guests)

Cu participarea extraordinară:

CORUL NAȚIONAL DE CAMERĂ
"MADRIGAL - MARIN CONSTANTIN"

ORCHESTRA OPEREI NAȚIONALE ROMÂNE
CLUJ-NAPOCA

CINE-CONCERT

AMADEUS

LIVE r. Miloš Forman, 1984

BT Arena
Cluj-Napoca

Duminică, 22 iunie
18:00

Memory, Mirrors, and Freedom

Tudor Giurgiu on *The Spruce Forest*

Inspired by the *Fântâna Albă* massacre of 1941, Tudor Giurgiu's new film, *The Spruce Forest*, explores a little-known but deeply relevant historical wound.

Ion Indolean

The Spruce Forest

Built around the testimony of a survivor and the voice of his wife, who was deported to Siberia, the film weaves together archival material, fiction, and emotional memory into a visual discourse that questions the notion of historical truth and the dangers of forgetting. On the occasion of the film's world premiere at TIFF, the director reflects on creative challenges, inner mirrors, and the kind of freedom that cinema can (re)negotiate.

The film blends testimonies, archival footage, and fragments of fiction. What led you to this polyphonic narrative structure?

At one point, I was joking with Chirilov that people would say, "Look, he's step-

"What interested me wasn't just the subject, but the story of how a performance is born."

ping into Jude's territory." The first drafts of the script were heading in a completely different direction: an epic reconstruction, a large-scale historical film. But especially after finishing *Freedom* and realizing how difficult it is to make a period film in Romania today, with the budgets we have, I told myself, "I can't do it. I no longer have the energy to make the film the way I initially envisioned it." So I went back to the

Tudor Giurgiu / Foto: Fred

question: "Why am I making this film?" And I realized it's about how we represent history – a topic many have tackled – and, more importantly, how we relate to past

events, and how blurry the line becomes between truth, lies, and personal responsibility.

What do you think makes this story so relevant today?

Many people have told me, "You always release films at the right moment." But really, it's just a coincidence. I filmed two interviews with the last surviving witnesses nine years ago. I embarked on this journey alongside Gabriel Gheorghe, an actor who has since become a screenwriter. We recorded those testimonies, and years later, when the time came to figure out how to tell the story, we returned to those interviews. One of them inspired the scenes in which Mircea Andreescu appears; the footage was so raw, so authentic – the camera hesitant, the presence of the interviewer visible in the frame, and even the voice of a neighbor interrupting the conversation. I would have used it as it was, had there not been issues with the lighting... That's where the

inspiration came from to build this kind of hybrid approach and to bring together the two voices: the survivor's and his wife's.

The testimony of a survivor is doubled by the voice of his wife, who was deported to Siberia. How did you approach this idea of divided, almost fractured memory?

What interested me most wasn't

so much what remains after the passing of time, but how we relate to our own existence and to the mistakes we've made in the past. I was reminded of Jacques Audi-

Coca Bloos in *The Spruce Forest*

ard's *A Self-Made Hero*, and the way one can completely reconfigure their biography – how you hide the foolish things you've done, the compromises.

This came back to me because, in the very few books that exist about Fântâna Albă, I came across the idea that some Romanians had, in a way, collabo-

old age grants you a kind of moral immunity.

Mircea Andreescu has a great line in the film: "Let God judge me." It's as if only a divine court can still deliver justice.

Speaking of actors. Coca Bloos also played in *The Afternoon of a Torturer*. Yes, actually, what I didn't mention is that through-

"The actors were absolutely terrified by the amount of text, but we worked well – Coca Bloos told me I seemed like a calm guy, but she realized that, when working with actors, I can be quite the executioner."

rated with the Soviets and pushed their fellow countrymen, like cattle, toward death. That made me think: these people must have lived double lives. They're survivors, sure, but once you reach old age, you become the subject of inevitable tributes, TV interviews, and moments of public admiration.

But how do you live with your secret? Do you ever let it surface? Are you at peace with it? Are you comfortable? These questions stayed with me ever since *Freedom*, when I met real-life characters who were complicit in tragic decisions made during the revolution – mistakes that led to the deaths of hundreds. And, paradoxically, it seems that

Mircea Andreescu in *The Spruce Forest*

out the whole process of working on this subject, I often thought about making a kind of remake of *The Afternoon of a Torturer*. Not necessarily because of Coca, but because I believe it's a film that deserves more attention. That, too, is about

a torturer confronted with the need to take responsibility for unspeakable crimes.

What I found fascinating in working with Coca was her approach to shaping the birth of a theatrical performance. She says she's retired – there's this charming coyness about it, because she claims she doesn't want to do anything anymore, yet she lights up when a young director calls her. I've never met another actor with her intelligence when it comes to reading a text: she nails the tone perfectly on a first reading. What she does is truly remarkable.

Do you believe a film can take a strong stance in the fight to preserve freedom?

I realized – almost unintentionally, while talking about *Freedom* – that it's such a vast theme, and that I still want to make another film on this subject, one that also has roots in the labor camps of 1960s Romania. I feel that our cinema still owes something to the topic of freedom – it hasn't been fully explored. I believe some stories need to be told,

"There are these fortunate accidents, when an interview meant strictly for documentation – a testimony – ends up offering so much on a performative level."

We've reached that stage of growth I never imagined when we started – the moment when kids who came to TIFF with their parents in the early years were just watching films...

You mean me as well.:

Exactly! And not only that – they went through TIFF workshops, some were even volunteers, and now they're studying film, they have films in the program, and they say TIFF changed their lives. You see, we've reached a point where a whole generation was shaped, in one way or another, through TIFF, and decided that film, media, or journalism is what they want to do. To me, that's the best proof that TIFF is on the right track.

Otherwise, sure, you can brag about numbers – who comes, who doesn't – but it's not about that. It's about what you leave behind in the community. And as for the future... we don't know what tomorrow brings; 'tomorrow is fear,' as Chirilov says. ■

Scan the QR code for the full interview on the **AperiTIFF** website:

without falling into mannerism or didactic nationalism.

I can't not ask you about TIFF – let's stay on the topic of history. How do you feel the festival has evolved, and what do you wish for it going forward?

The Spruce Forest will be screened in a special one-time showing on **Friday, June 20, at 7:00 PM**, at the **Student House** (Casa de Cultură a Studenților).

Bearers of the Fresh:

Five Emerging Talents in Romanian Cinema

Let's start by stating the obvious: Romanian cinema is undergoing rapid and exciting change. With the advent of a new generation of actors and filmmakers, what used to be a small, albeit fruitful artistic backstage is starting to look more and more as a network where styles, ideas and sensibilities productively collide, merge and expand. While it may be hard to pinpoint a single red thread, one can definitely speak of a newly-bred blend of courage, empathy and free-spiritedness, favouring a perhaps unprecedented openness towards experimentation and unconventional approaches. In come five of the leading voices that promise to fire up screens in the years to come.

Vlad Marina

Photo: Clermont Ferand

Xandra Popescu

"I am interested in a cinema that doesn't just mirror, but opens space for other ways of being in the world, for different futures, different pasts, and other tenses", says Berlin-based filmmaker-curator Xandra Popescu. In the past four years, she has directed four acclaimed shorts that stand out through a unique blend of visual lyricism, conceptual rigor and speculative mischief. One example is the sci-fi-tinged *Erogenesis* (2025), a blissfully dystopian, matriarchal tale of desire and reproduction, which has been awarded this spring at Cannes' Semaine de la Critique. Another is the

self-reflective *On the Impossibility of an Homage* (2024), a documentary about Romanian ballet legend Ioan Tugearu, which premiered at Locarno and is surely also among the highlights of this year's TIFF shorts competition. Indeed, Xandra steers clear of Romanian cinema's more conventionally realist tendencies – hers is a "fiction that distorts, queers and plays". We can expect to see this vision(ary)ism reach its full bloom in the two features she already has in the works: the political fable *Alexandra the Brave* and the "post-catholic satire in drag" *Daughters of the Burning Heart*. Need we say much more?

Vlad Popa

A TIFF regular by now, Vlad Popa first made his mark with applauded shorts like *Sketches of Still Life* (2022) and *Alibaba* (2023). This year, he returns to the Romanian Days section with a standout double bill: *Feather Fox*, a farce-drama about an inauguration gone wrong, and *Jackpot*, a Brechtian-flavoured daydream about two characters fantasizing about an impossibly better life, which he co-directed with collaborator Vasile Todinca (more on him later!). As an emerging filmmaker, Vlad prefers that stories find him rather than forcing originality, and declares himself in favour of a more

punk Romanian cinema. He also hints at a somewhat perfectionist approach: "I'm always concerned with my failures – the aspects where my direction fell short, or lacked spice, or took the easy way out", as he puts it. Now also venturing into features, Vlad recently completed *Harakiri* with veteran Adrian Sitaru. A participant in TIFF's market-oriented Closed Screenings, this budget-conscious, omnibus-style talk-show (meta) drama was a "liberating experience" and an exercise in "film grammar" for its young director. It also promises to be an exciting film event for us, one might add.

Vlad Ionuț Popescu

At just 26, Romanian actor Vlad Ionuț Popescu is already a seasoned stage presence, having collaborated with acclaimed directors such as Radu Afrim and Andrei Măjeri. In recent years, he's also made an ambitious leap to the screen – something he describes as a long-held dream. 2024 marked a major breakthrough, with standout performances in the social drama *Three Kilometres to the End of the World* (Queer Palm, Cannes) and the period piece *The New Year That Never Came* (Best Film, Venice Orizzonti). It's in the latter that Vlad shines at TIFF too, playing a strong-willed, rebellious youth plotting a dramatic esca-

pe from communist Romania. "At first I was happy, then I got scared, then I calmed down", he says of the whirlwind experience, crediting director Bogdan Mureșanu as an essential guide throughout the process. When it comes to the roles he seeks, Vlad is drawn to characters that allow him "to juggle vulnerability in all its forms". A key influence he hopes to channel into Romanian cinema? Philip Seymour Hoffman. Dream collaborators? Corneliu Porumboiu and Radu Jude. Now shooting? Marius Olteanu's *We Won't Get Old Together*, starring Vlad in what he calls the definition of an "ideal role." Godspeed.

Photo: Jean Charles Counet

Vasile Todinca

"I don't have a style, only influences," boldly states emerging director Vasile Todinca (b. 1995). Drawing inspiration from "life, literature, painting, memes, reels, and insta stories", his films examine the individual's complex relationship with various forms of power – political, economic, and human. A student of Radu Jude, he first gained recognition in 2018 with his graduation short *Try Again*, which won Best Script at OKaua Festival. His subsequent short *Alișveriş* (2025), a formally irreverent yet profoundly humanistic tale of survival and (in) dignity, competed at this

year's Cannes in the Semaine de la Critique and is also featured in TIFF's Romanian Days section (alongside the aforementioned *Jackpot*). Like his peer Vlad Popa, Vasile too believes that the local film industry remains too close to the beaten track and would benefit from more gonzo, non-academic approaches, citing heavyweights like Béla Tarr, Hong Sang-soo, and Albert Serra as prime examples. "For my next projects, I'm interested in failure, and the henchman-worker dynamic", he then shares, teasing a feature script and upcoming short I strongly advise that you keep an eye on.

Photo: Adi Bulboacă

Doru Bem

A seasoned force on the Romanian stage, Doru Bem has built a formidable reputation in both classical and contemporary theatre, working under the direction of Bobi Pricop, Alexandru Dabija, and Sânziana Stoican, among others. Even so, his transition to film was nothing short of revelatory in the local landscape. In Andrei Cohn's *Holy Week* – perhaps the most critically praised Romanian film of 2024 – he delivers a haunting performance as Leiba, a tormented innkeeper at the turn of history. Reflecting on the role, which earned him the "Heart of Sarajevo" for Best Actor and a Gopo nomination,

he describes it as "an encounter with a very good text and a meaty, heavy, challenging character," one that "made him fall in love with cinema." For Doru, the best acting comes through roles that "catch him off-guard" and bring out a certain "visceral electricity." As for the characters, he prefers those "with cracks, dark corners, paradoxes, anguish and, why not, groins on the table." While at TIFF, make sure to catch him in Andrei Tache Codreanu's *Milk and Cookies*, screening in the shorts competition fresh off a La Cinef Cannes debut. Clearly, though, in terms of Doru's relationship with the big screen, this is just the beginning.

Behind the Scenes of Film Distribution

A Conversation with Andrei Aivănoaei

Mircea Laslo

Sirat

With over 20 years in the market and a portfolio comprising titles such as *Son of Saul* (dir. László Nemes), *Moonlight* (dir. Barry Jenkins), *The Man Who Killed Don Quixote* (dir. Terry Gilliam), *Annette* (dir. Leos Carax), *The Goat and Her Three Kids* (dir. Victor Canache), *Freedom* (dir. Tudor Giurgiu), or *Queer* (dir. Luca Guadagnino), Transilvania Film is undoubtedly one of the key players in Romania's film distribution landscape. To learn more about their internal workings, future plans, and the surprises they brought back from Cannes, we sat down with Andrei Aivănoaei, head of distribution.

How does the Romanian film industry look from a distributor's point of view?

I think it looks pretty good. Of course, there are things that could be improved,

"Distributors are watching films constantly, not just when festivals are around the corner."

but I see the industry's challenges as something constructive. Although I'm not among the oldest film distributors in Romania, I feel that positive changes are starting to emerge – such as increased competition between distribution companies, which ultimately leads to more films reaching Romanian screens.

How has your portfolio evolved? What direction are you focusing on now?

Our portfolio is becoming more and more diverse. One

Andrei Aivănoaei

of our main goals was to have a varied selection, and that's become increasingly evident lately. Horror films have started appearing – just this July, we're premiering *Dangerous Animals*, which we saw at Cannes –, and we plan to venture into family films and even animation soon.

Tell us a bit about the festivals you attend. How do you approach the market section?

We generally stick to the major European festivals, which also come with the most significant markets. It's a continuous process that involves monitoring interesting titles, always tracking the stages they're in. Indeed, most acquisitions take place during festivals because films often come bundled with important awards.

What role does a festival like TIFF play in the distribution process?

TIFF plays a key part in increasing a film's visibility. It's the most important film festival in Romania and serves as an excellent means of promotion. However, I want the films we distribute to be independent of any festival, to stand on their own in cinemas. Festivals should be a bonus that helps us reach more viewers.

What do you have in store for the upcoming period?

Our next premiere is right after TIFF – *Undercover / La Infiltrada*, which won this year's main Goya Awards for Best Film and Best Actress. As I mentioned, on July 25 we're releasing *Dangerous Animals*, a mainstream horror film, and starting this fall we have a pretty full calendar – various premieres from Berlinale and Cannes, plus some Romanian films. *Christy*, this year's TIFF opening film, will be our first September premiere, followed by *Madly*, the latest comedy from Paolo Genovese, the director of *Perfect Strangers*. Other major releases by year's end include *The Spruce Forest* by Tudor Giurgiu, *It Was Just an Accident* by Jafar Panahi (this year's Palme d'Or winner), and *Sirât* by Oliver Laxe, which won the Jury Prize at Cannes. All of these can be seen in a special TIFF warm-up starting June 20. ■

Agathe Berman's Inside Look at Full Moon Creative Lab

One of the festival's special guests is Agathe Berman, a.k.a "the pitchologist" who mentored the Full Moon Creative Lab's pitch preparation. Berman brings extensive experience from training and curating international film industry pitching showcases, and her approach to pitching transcends traditional presentation skills, focusing on authentic storytelling and meaningful connections between creators and their audiences.

Having met with everyone in the Full Moon Creative Lab, Berman gained a complete overview of all the projects and people involved. With the third residency

culminating in a pitching session at Transilvania International Film Festival on June 20th at 12:00, she has gathered her impressions of each group and their respective projects: **Under the Mountain**, the facilitator is Michela Sabo, she's super knowledge-

able, solid and enthusiastic. And there is something extremely touching in that group, they are young and they are deeply bonded by the fierce knowledge that life is not eternal. And they know it from within their body, as they have each strong physical health experience that they somehow put into the show. Humour circulates between them to tackle this freaky story. This fantastic humour that circulates between them is specific to survivors. Their insight combines beautifully, and their questioning through serial fiction about the reliability of our human

bodies is so relatable.

Normal Porn for Normal People room is filled with people with a superb sense of straightforwardness that they use in that project, because it's kind of daring, as the title states it. For them, it's about being

daring, without being aggressive, walking on a thin line. I would say this room is a great blend of introvert and extrovert, explosive humour and phlegmatic courage. They have established a delicate cocktail for the pitch: light and serious on a subject that is often divisive and - whatever you think - always attractive and relatable. Their facilitator, Arnaud Louvet is such an insightful, playful and demanding professional with a huge TV Series culture.

Marciban, the 3rd project of Full Moon Creative Lab has Eilon Ratzkovsky as a facilitator. Eilon has splendid industry track-records and infinite love for stories, he is very hands on, super aware of all the layers required to build a storyline. In the room of Marciban, you have four countries represented: Germany, Croatia, Hungary, and Romania. And each country has its history of fantastic literature, fantastic folk tales. Writers meet on a common resonating ground, and they are relevant with the project. They work on very archaic fears that are all addressed in their own folk culture. This room builds a sophisticated timeline which is easy to understand.

All three projects are highly relatable, resonate in between them and with the market demands. ■

Full Moon Creative Lab is a project for European scriptwriters specializing in genre TV series: **thriller, fantasy, and horror**. The 2nd edition, co-funded by European Union, consists of 3 creative residencies per year in Transilvania, where candidates are mentored by accomplished international professionals.

The three selected projects are *Normal Porn For Normal People* - Hiram Harrington (Ireland), *Marciban* - Zsuzsanna Bak (Hungary), *Under the Mountain* - Madeleine Feret Fleury (France).

The 3 screenwriters mentioned above were joined by 9 others from Romania, Germany,

Estonia, Bulgaria and Croatia: Matthias Börner (Germany), Lisa Brunke (Germany), Eve Tisler (Estonia), Filip Columbeanu (Romania), Iveta Stavreva (Bulgaria), Eva Todiciă (Romania), Daria Stilin (Croatia), Joona Kivirinta (Finland), Mile Božičević (Croatia).

Producer **Eilon Ratzkovsky**, screenwriter **Michaela Sabo** and producer **Arnaud Louvet** are the main facilitators of the program.

Full Moon Creative Lab is a program initiated by Romanian Film Promotion, co-funded by European Union and supported by Jidvei, AFCN, UPFAR.

Azi la TIFF sosesc...

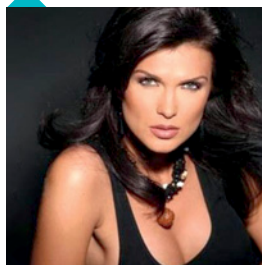
În fiecare zi de **TIFF** invitați din toate colțurile lumii ajung la Cluj. Iată cine sunt cineaștii pe care îi puteți vedea de astăzi la festival.

Claudia Negrea

Jade Oukid este una dintre actrițele filmului *Sirât*, de Oliver Laxe, distins cu Premiul Juriului la Festivalul de la Cannes. Puteți să-l urmăriți duminică, 22 iunie, de la ora 21:45 în Piața Unirii.

Monica Birlădeanu va fi prezentă la TIFF.24 cu ocazia aniversării a 20 de ani de la premiera *Moartea domnului Lăzărescu*, de Cristi Puiu. Pe actriță o puteți vedea în cadrul întâlnirii cu o parte din echipă, care va preceda proiecția de sâmbătă, 21 iunie, de la 16:30 la Cinema ARTA.

Astăzi ajunge la TIFF și **Nadia Acimi**, care a colaborat la filmul *Sirât* în calitate de co-producător și designer de costume.

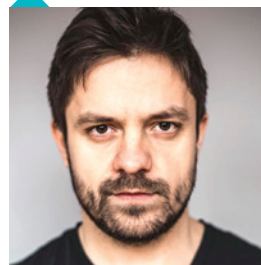

Pe actrița portugheză **Maria de Medeiros** o știți din *Pulp Fiction*, unde a interpretat rolul lui Fabienne. Ea va fi prezentă la proiecția filmului *Vila din Portugalia*, de Avelina Prat. Îl puteți urmări astăzi, de la 20:30 la Cinema Victoria. Filmul va fi urmat de o sesiune de Q&A. Actrița va primi Trofeul Transilvania pentru

Contribuția specială adusă cinematografei mondiale.

Jiří Mádľ a semnat regia filmului *Radio Praga*, care a câștigat Premiul publicului la Karlovy Vary. Filmul va avea două proiecții sâmbătă, de la 21:45 în Piața Unirii și Parc Poligon Florești.

THE FESTIVAL MUST GO ON ANYTIME. ONLINE

SALE
13 Iunie - 31 Iulie

TIFF UNLIMITED

Cinema tău alternativ. De acasă.

12 luni la preț de 9 luni
242,9 lei*

Aplică codul: FILMEBUNE2025

*Detalii pe unlimited.tiff.ro